

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Vasilca Doina Carmen****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Omul e ca pomul: fără rădăcini, moare - Prof. Jude Laurențiu	3
Comemorarea a 235 de ani de la martiriul lui Horea și Cloșca, la Albac - Prof. Chirițescu Marinela	4
Activitate transnațională de învățare în Turcia în cadrul proiectului de parteneriat strategic KA229, Erasmus+ „Pupils teach pupils” - Prof. Popa Diane	7
Abordări epistemologice personale privind aspectele contabile, de audit și fiscale ale impozitului pe veniturile microîntreprinderilor - Doctorand Băra (Bărdăhan) Ioana	12
Învățarea centrată pe elev - școala finlandeză Sibiu - Prof. Hamorski Andreea	19
Rolul istoric al școlilor din Blaj în procesul intelectual - Prof. Poptelecan Călin	20
Pollyanna și emoțiile ei - perspective interdisciplinare - Prof. Apostol Nicoleta	22
Formarea noțiunilor temporare - citirea ceasului în cazul copiilor diagnosticați cu discalculie - Prof. învă. primar Alecușan Elena Gabriela	24
Copilul în familie - Prof. învă. primar Gligor Dana	26
Pregătirea elevilor - Prof. Goia Daniela	27
Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție - Prof. învă. primar Muntean Daniela	30
Cerc de teatru „Să jucăm viața pe scena educației” realizat în cadrul proiectului de mobilitate în domeniul educației școlare Erasmus+ KA1 - Prof. învă. primar Presecan Sabina Adriana	31
Proiectul - metodă complementară de evaluare - Prof. învă. primar Szilagyi - Tomoiu Mihaela	33

Comunicarea chimică și modalități de realizare în lumea vie (I) – Prof. Poptelecan Călin	35
Activitate integrată „Prietenii pădurii” – Prof. înv. preșcolar Balea Livia - Valentina	37
Studiu – Intervenția cadrului didactic în viața socială a clasei – Prof. Marc Aurica	40

OMUL E CA POMUL: FĂRĂ RĂDĂCINI, MOARE

Prof. Jude Laurențiu, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Am moștenit ca popor o întreagă cultură a sărbătorii despre care Vasile Băncilă spunea, în perioada interbelică, că instaurează sentimentul comuniunii depline cu societatea, cu cosmosul, cu realitatea înconjurătoare, aducând sentimentul absolutei coincidențe a ta cu tine însuși, „fără contradicții și artificialități, fără limite și mizerii”.

Multe sărbători ale anului au rămas consemnate etnografic în numeroasele volumele ale etnografilor existente în biblioteci sau le mai întâlnim încă în lumea satului. Dacă dorim activități cu substrat frumos și de valoare pentru elevii și copiii noștri, avem de unde să alegem. Sunt sigur că elevii ar fi bucuroși să descopere tradițiile frumoase ale străbunicilor și străbunicilor noștri.

Am ajuns să recunoaștem frumusețea ieii românești de câțiva ani și o serbăm doar de Sânziene. Hora, simbolul satului românesc, nu se mai face aproape nicăieri în România și nu ar fi anacronică recuperarea acestui fenomen, în Ungaria sau Grecia nu există licean care să nu cunoască două-trei dansuri tradiționale.

Da, este mai greu de recuperat o asemenea cultură evoluată dar pe termen lung înseamnă valoare și identitate. Pe când un surogat în plus adus în viața noastră, va însemna un plus de falsitate și o îndepărtare de rădăcinile noastre, mentalități deformate și consecințe social-economice vizibile. Argumentul că trăim în plin proces de globalizare ce trebuie să ne indice pașii de urmat în viitor, este un argument pentru naivi; Franța, Anglia, Germania, SUA etc. au propriile căi specifice de evoluție, pe care nu le părăsesc pentru a se sacrifica altruist.

Este evidentă preocuparea țărilor europene de a crea economii cu o valoare strategică pentru ele, economii bazate pe „intelectul propriilor cetățeni” (George Friedman) și intelectul oamenilor din import veniți din est.

Este evident că nici noi nu putem forma la infinit ca mentalitate elevii în culturi diferite pentru a fi asimilați cu ușurință în diferite părți ale lumii; școala nu poate fi la nesfârșit un producător de materie cenușie pentru export, pentru locuri de muncă în străinătate, inoculându-le handicapuri că nu sunt capabili să se realizeze în spațiul autohton. Ce dezvoltare economică a țării va fi la noi bazată pe „intelectul propriilor cetățeni”, dacă generația tânără este educată să plece să muncească în străinătate.

Pentru aceasta este nevoie de cadre didactice capabile să promoveze cultura autohtonă, care să dețină cunoștințe privind cine sunt și pe cine reprezintă în fața elevilor, care să conștientizeze că misiunea lor este în primul rând educativă și să nu desfășoare activități instructiv educative prin activități didactice de alterare a conștiinței, a „fibrei adânci” a poporului român. Va veni vremea când foști elevi se vor întreba ce mentalități le-au implementat cadrele didactice, și vor afla în ce măsură școala i-a format pentru a avea succes în țara lor.

Cadrul didactic este în primul rând mentor orientând pe elevi să meargă în viață pe cărarea despre care le vorbește. Rolul de călăuză este decisiv pentru elevi, călăuză spre anumite finalități ca producători de valori în societatea noastră sau a altora. Mentori sunt cadrele didactice și în formarea liderilor politici în toate planurile societății; cum sunt cadrele didactice așa vor fi și liderii!

Cadrele didactice, intelectualitatea, au un rol decisiv în evoluția unui popor. De aceea trebuie să-și asume responsabilitatea privind toate bunele și relele pe care poporul le trăiește.

Tendința numai de a critica, de a oferi soluții de împrumut, fără a se implica denotă lipsă de competență și responsabilitate.

Regele Ferdinand I, în anul 1923, spunea un mare adevăr: „Nu zidurile fac o școală, ci spiritul ce domnește într-însa.”. Iar Daniela Sburlea completează: <<Misiunea educației nu este generarea de „angajați”, ci de indivizi care susțin o societate>>

Cadrele didactice sunt purtătoare a mesajului normalității, a continuității a ceea ce este bun; modernismul nu înseamnă numai împrumuturi haotice și distructive generatoare de mari dificultăți economice pentru societate. Modernismul nu înseamnă renunțarea la stratul „românesc”

din noi; renunțare ceea ce ar reprezenta o zdruncinare profundă a întregii noastre existențe ca individ și societate – constatată într-o anumită măsură în prezent.

E important să știm și să trăim cu conștiința că avem rădăcini în pământul inimilor străbunilor noștri, în credința și idealurile lor și suntem continuatorii lor aici în spațiul pontico-carpato-dunărean. Trebuie să înțelegem că ceea ce ne definește este faptul că suntem urmași și elemente constitutive ale neamului pontico-carpato-dunărean și că trebuie să ne asumăm responsabilitatea realizărilor sau nerealizărilor noastre în această etapă istorică.

COMEMORAREA A 235 DE ANI DE LA MARTIRIUL LUI HOREA ȘI CLOȘCA, LA ALBAC

Prof. Chirițescu Marinela, Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac

Vineri, 28 februarie 2020, în comuna Albac din județul Alba, de unde spun cărțile de istorie că era conducătorul cel mare a Răscoalei țărănești de la 1784 – Nicola Vasile Ursu, alias Horea, a avut loc o manifestare cultural patriotică, care a celebrat evenimentele răscoalei din Transilvania și a comemorat 235 de ani de la tragerea pe roată a lui Cloșca și Horea.

Evenimentul a fost organizat de Primăria comunei Albac în colaborare cu Societatea Cultural - Patriotică „Avram Iancu”, filiala Cîmpeni și Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac.

Manifestarea la care au participat elevi, cadre didactice de la Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac, invitați din țara din localitățile: Cîmpeni, Vadu Moșilor, Scărișoara, Horea, Arieșeni, Cluj-Napoca, București și mulți cetățeni ai comunei Albac, a început cu o slujbă de pomenire oficiată de preoții Trifa (parohia Albac) și Matei (parohia Mătișești) apoi a continuat cu depunere de coroane de flori la busturile lui Horea, Cloșca și Crișan din centrul comunei Albac din fața Liceului Tehnologic „Țara Moșilor” Albac.

Au depus coroane de flori Primăria comunei Albac (primar Todea Petru Tiberiu, viceprimar Costea Nicolae), Societatea Cultural - Patriotică „Avram Iancu”, filiala Cîmpeni (președinte filială Sicoie Ioan, vicepreședinte Corcheș Dorel Valer), Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac (director prof. Han Ioan, director adjunct prof. Chirițescu Marinela) și Ocolul Silvic Horea Apuseni (brigadier silvic Scrob Gheorghe, pădurar Pașca-Igna Vasile).

Apoi au luat cuvântul marcând evenimentul: d-l Petru Tiberiu Todea, primarul comunei Albac, preotul conf. univ. dr. Gavril Trifa, prof. dr. Ioan I. Todea și d-l prof. Marinela Chirițescu care cu această ocazie a și împărțit copiilor și celor prezenți pliantul conceput de dânsul „Horea – un moș dîr și neînfricat, eroul și martirul românilor” cu ocazia a 235 de ani de la sfârșitul tragic al „căpitanului cel mare” – Horea și a încheiat seria cu celebrele cuvinte a lui Horea „*Să țâneți de viață cu dinții ca lupul de pradă. Să aveți prunci mulți, să vă trageți pe brânci, să răbdați de foame pruncii să-i dați la școli, să ajungă mai învățați decât pruncii grofilor. Iar din când în când, să le ziceți câte-o vorba și de mine.*”

Apoi a urmat un program artistic adecvat momentului, prezentat de elevii Liceului Tehnologic „Țara Moșilor” Albac: Oargă Irina Nicoleta, Oargă Mihaela, Chirițescu Teodora Mariela, Oneț Teodora, Pleșa Georgiana, Pleșa Carmen, Petrușel Nicoleta și Petrea Denisa, conduși de domnul învățător Todea Nicolae Barbu. Frumusețea momentului a fost dată și de melodioasele sunete de tulnic și de costumele naționale moștești pe care le-au purtat elevii și domnul învățător pe timpul programului.

Manifestările au continuat în Sala de festivități a primăriei Albac unde d-l prof. dr. Ioan I. Todea, fiu al Albacului, născut în satul Dealul Lămășoi, care actualmente locuiește în București, și-a prezentat și lansat cartea „Transilvania - vatra neamului românesc, Horea - jertfa românilor ardeleni pentru țară, neam și credință în 1784-1785”. Este o carte document excepțională, care cuprinde 558 de pagini. D-na prof. dr. Mirela Maria Mocan de la Liceul Tehnologic de Turism și

Alimentație Arieșeni a prezentat recenzia cărții. Au mai vorbit despre autor, carte și istoria Țării Moților d-l primar al comunei Albac jr. Petru Tiberiu Todea, profesorul de istorie Marinel Chirițescu de la Liceul Tehnologic „Țara Moților” Albac și președintele filialei Cîmpeni a Societății Cultural - Patriotice „Avram Iancu”, d-l Ioan Sicoie.

După aceste momente unice din istoria localității Albac, după această minunată lecție de istorie, cei prezenți, care au dorit, au putut achiziționa cartea de la d-l prof. dr. Ioan I. Todea. Autorul, cu această ocazie, le-a scris câteva cuvinte pe cărțile achiziționate.

O localitate și o țară care-și păstrează tradițiile, obiceiurile, credința, care-și respectă, omagiază și promovează eroii, sunt locuri binecuvântate de Dumnezeu.

Să nu uităm niciodată, istoria și eroii țării!!!

ACTIVITATE TRANSNAȚIONALĂ DE ÎNVĂȚARE ÎN TURCIA ÎN CADRUL PROIECTULUI DE PARTENERIAT STRATEGIC KA229, ERASMUS+ „PUPILS TEACH PUPILS”

Prof. Popa Diane, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Elevi și profesori de la Școala Gimnazială „Avram Iancu” în vizită în Konya, a cincea metropolă ca mărime din Turcia, la Școala Yuksel Bahadır Alayli Bilim va Sanat Merkezi din Selcuklu, o școală pentru elevii supradotați din zonă.

Elevii de la Școala Gimnazială „Avram Iancu” din Alba Iulia se află în rol de profesori („teachers”) în Turcia, în orașul metropolă, Konya, la Școala Yuksel Bahadır Alayli Bilim va Sanat Merkezi din Selcuklu în săptămâna 2-8 martie 2020.

Proiectul inedit „Pupils Teach Pupils” din cadrul Erasmus+, este coordonat de Mondial College, un liceu din Nijmegen, Olanda, inițiat din septembrie 2018, cu ultima mobilitate în iunie 2020, în Olanda.

În acest parteneriat educațional internațional, Școala Gimnazială „Avram Iancu” din Alba Iulia este unul din actorii care valorifică produsele intelectuale realizate. Acest demers pune elevii români în postura de „dascăli” pentru colegii lor de aceeași vârstă. De fapt 6 elevi din 6 școli predau colegilor de aceeași vârstă: științe, Literatură & Poezie, Artă/Muzică, Științe Sociale și Istorie din perspectiva vârstei lor, a educației și a noii tehnologii. Școlile partenere sunt: Gesamtschule Schermbeck, (GERMANIA); IES Padre Moret-Irubide, Pamplona (SPANIA); Szespól Szkol nr. 1 im Marii Skłodowskiej-Curie Wyszkiw, din Wyszkiw, (POLONIA); Yuksel Bahadır Alayli Bilim va Sanat Merkezi din Selcuklu, (TURCIA) și Mondial College din Nijmegen, (OLANDA).

Elevii români, în mobilitatea din Konya, au avut o lecție despre Poezie&Limba și au ales ca subiectul să includă elemente din patrimoniul cultural intangibil, alegând proverbe mai mult sau mai puțin comune celor șase țări partenere.

Deoarece în mediul școlar european și internațional, lecțiile sunt realizate din perspectiva interdisciplinară, subiectul lecției a cuprins maxime și zicători care spun adevăruri general valabile din perspectiva poporului care le-a emis. După ce au înțeles ce este paremiologia (o colecție de zicători și proverbe), fiecare elev a identificat proverbele specifice țării lor, după care le-au asociat cu echivalentele englezești. Feed-backul lecției a fost realizat în aplicația Kahoot.

Polonezii au avut lecție despre istorie și au propus un joc realizat de ei, „Discover Poland”, cu carduri pentru întrebări și cod QR pentru identificarea răspunsului corect.

Elevii spanioli au ales ca subiect pentru domeniul artei: „Arta, altfel”, elevii realizând lucrări în stilul artei suprarealiste, dadaiste, realiste, pointiliste și cubiste. S-au remarcat lucrările inspirate de caligramele poetului Apollinaire, cel care a pus bazele acestui stil în artă.

Elevii olandezi au avut lecția dedicată științei, folosind aplicațiile „Merge Explorer Objects”, „Merge Cube” și „Object Viewer”. Astfel elevii participanți la lecție au fost învățați de omologii lor să scaneze un cub montat de ei, apoi să scaneze unul din tricourile elevilor „profesori” și să descopere pe scheletul scanat organele vitale din cutia toracică cu ajutorul realității virtuale.

„Pentru elevii noștri această experiență este complet inedită, deoarece ei sunt în postura de a juca rolul profesorului în fața colegilor de aceeași vârstă. Trebuie să fie dinamici, spontani, interactivi, dispuși să comunice și să negocieze dificultățile sau provocările acestei posturi de dascăli. Entuziasmul și energia lor întotdeauna sunt benefice mediului de învățare, deoarece limba de predare este limba engleză, atât de familiară acestei generații vizual-digitală”, a comunicat prof. coordonator din partea școlii din România, Diane POPA.

Ceilalți doi profesori coordonatori de la Școala Gimnazială „Avram Iancu” din Alba Iulia au fost: domnul director, Gabriel BUCUR și doamna profesoară Iulia CALISTRU.

Elevii români, polonezi, spanioli, olandezi și germani sunt cazați de către familiile colegilor lor din Turcia, având posibilitatea să interacționeze cu tradițiile și obiceiurile din Regiunea Centrală a Turciei, puternic influențată de gândirea filozofului persan Mevlana, care a propus

purificarea spirituală prin intermediul unui dans performat în cadrul unei ceremonii mistice, numite Sema. Și-au exersat și îmbunătățit cunoștințele de limbă engleză și germană.

În penultima zi de mobilitate, în 6 martie, elevii participanți la proiect au învățat cum se prepară pida, o celebră pizza turcească, apoi au vizitat Konya Science Centre, unde s-au bucurat de experimentele oferite de programul național pentru știință KUBITAK. Astfel, au văzut elemente de astronomie, planetariul, câte sticle de 5 kg de apă consumăm pentru activitățile zilnice, cum își schimbă astrele și constelațiile poziția pe cer în funcție de anotimp, care este atmosfera în mediul tropical sau artic, pe viu, cu temperaturi reglate în cabine special amenajate etc.

Astfel elevii s-au obișnuit să lucreze în grupuri internaționale, au acceptat importanța colaborării intergeneraționale și au înțeles sensul proverbului englezesc: „A friend in need is a friend indeed”!, echivalentul proverbului turcesc: „Dost kara gunde belli olur” sau a celui românesc: „Prietenul la nevoie se cunoaște!”

Activitățile la care au participat elevii: cunoașterea liceului partener, a orașului Konya, primirea de către primarul orașului Selcuklu, din zona metropolitană Konya (cu peste 2 milioane de locuitori), gustarea unor produse tradiționale turcești, kebab, yaya, pide, vizitarea Muzeului Mevlana, loc de pelerinaj pentru derviși (practicanți ai religiei islamice care acceptă sărăcia materială), reprezentanți ai sufismului. Mevlana cunoscut popular sub numele de Rumi, a fost un poet persan, un învățat islamic, un mistic sufist din secolul XIII a cărei influență a depășit granițele naționale și separațiunile etnice, promovând toleranța nelimitată, rațiunea pozitivă, bunătatea nelimitată, caritatea și conștientizarea prin iubire. A fost apreciat de iranieni, turci, greci, de musulmani din Asia Centrală, dar și de cei din India subcontinentală. E unul din cei mai bine vânduți și apreciați poeți din S.U.A. poate și pentru că i-a văzut cu aceiași ochi pe musulmani, pe evrei, și pe creștini.

Programul fiecărei zile a fost gândit și planificat cu atenție, destul de solicitant, activitățile începând la 8.30-9.00 și finalizându-se seara, îmbinându-se în permanență utilul cu plăcutul, de exemplu, ca de fiecare dată ziua a patra a fost dedicată familiei, (Family's Day).

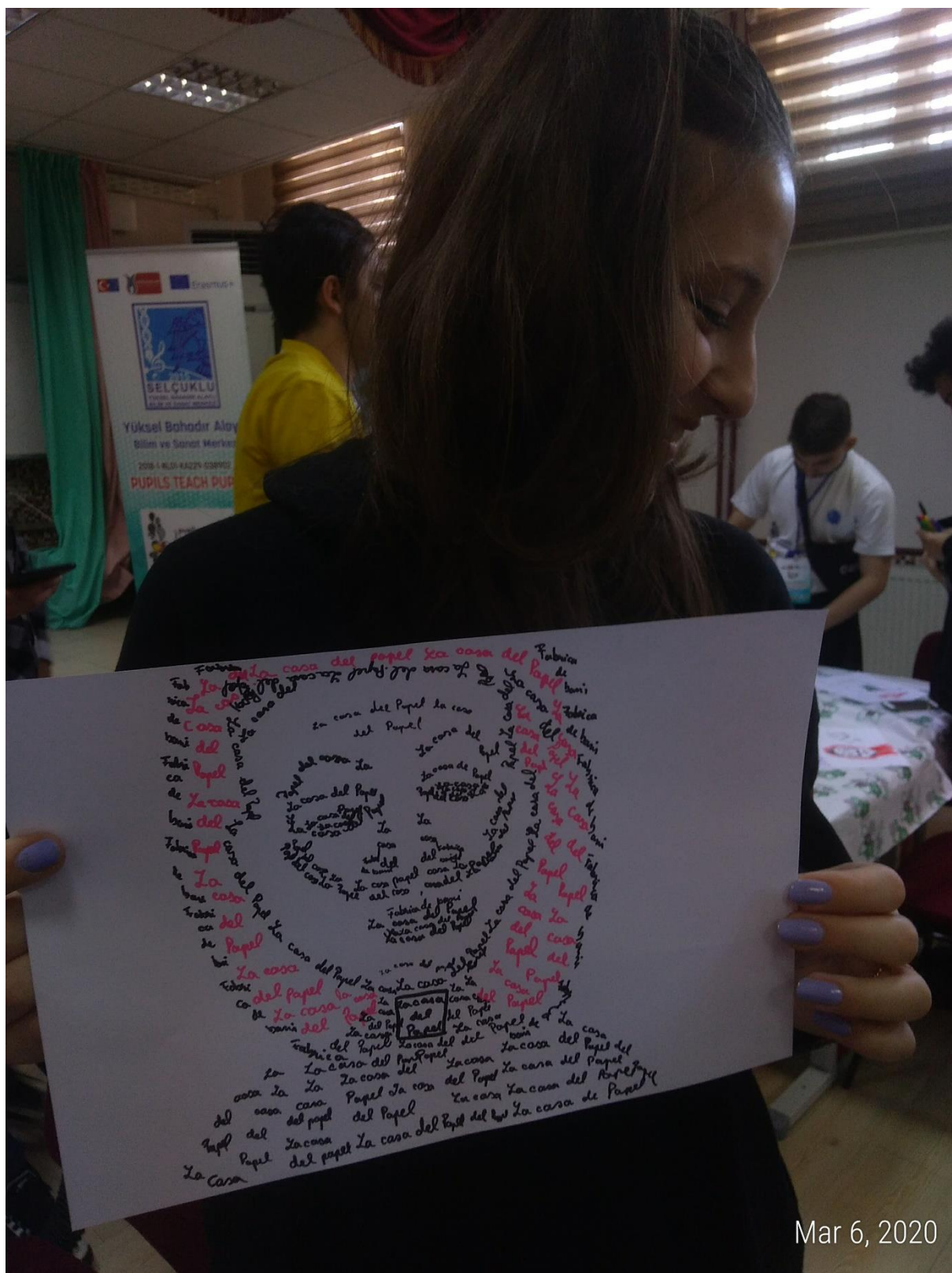
Un aspect deloc de neglijat al proiectului este relația cu partenerii, elevii români legând prietenii cu omologii lor din Germania, Olanda, Turcia, Spania și Olanda. Au cunoscut familia și prietenii partenerilor lor din Turcia. Astfel, până la ultima întâlnire din cadrul proiectului, comunicarea continuă, atât în cadrul activităților specifice, cât și în plan personal.

Aceste mobilități sunt benefice pentru comunitatea noastră școlară, iar deviza Erasmus+, „Changing lifes, opening minds” se dovedește de fiecare dată adevărată.

ABORDĂRI EPISTEMOLOGICE PERSONALE PRIVIND ASPECTELE CONTABILE, DE AUDIT ȘI FISCALE ALE IMPOZITULUI PE VENITURILE MICROÎNTRINDERILOR

BĂRA (BĂRDĂHAN) IOANA , doctorand, anul I
Școala Doctorala de Contabilitate

REZUMAT :

Contabilitatea și rolul ei în viața socială au evoluat continuu chiar dacă în anumite perioade istorice ritmul dezvoltării a fost mai lent. De altfel, însuși conceptul de contabilitate se definește prin rolul pe care îl îndeplinește la un moment dat. Ea a parcurs succesiv stadiile de: tehnică de înregistrare, de organizare și de structurare a tranzacțiilor comerciale; instrument de control și element de probă în caz de litigiu; bază de informații esențială pentru gestiunea întreprinderii.

Obiectivele temei sunt aspecte teoretice ale impozitului pe veniturile microîntreprinderilor. În cadrul acestuia vom avea în vedere definiția microîntreprinderii, modalitatea de determinare a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, respectiv cum se stabilește baza impozabilă, cotele de impozitare a microîntreprinderilor.

CUVINTE CHEIE: *impozit, venit cumulat, bază și cote de impozitare, microîntreprindere*

I. Aspecte teoretice privind impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

Impozitarea pe veniturile microîntreprinderilor a apărut în 2001, fiind văzută atunci ca pîrghie de capitalizare a firmelor mici în lipsa unui acces facil la credite.

a) *Definirea micrountreprinderilor conform Codului Fiscal art. 47 :*

În sensul prezentului titlu, o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

- a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 1.000.000 euro. Valoarea cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile;
- capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;
- nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești, potrivit legii.

Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor a fost introdus pentru a simplifica evidența operațiunilor efectuate de anumiți agenți economici.

b) *Modalitatea de determinare a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor.*

Baza impozabilă a impozitului pe veniturile microîntreprinderilor o constituie veniturile din orice sursă, din care se scad:

- a) *veniturile aferente costurilor stocurilor de produse;*
- b) *veniturile aferente costurilor serviciilor în curs de execuție;*
- c) *veniturile din producția de imobilizări corporale și necorporale;*
- d) *veniturile din subvenții;*
- e) *veniturile din provizioane, ajustări pentru depreciere sau pentru pierdere de valoare, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil sau au fost constituite în perioada în care persoana juridică română era supusă impozitului pe veniturile microîntreprinderilor; etc*
- f) *veniturile rezultate din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil;*

g) veniturile realizate din despăgubiri, de la societățile de asigurare/reasigurare, pentru pagubele produse bunurilor de natura stocurilor sau a activelor corporale proprii;

h) veniturile din diferențe de curs valutar;

i) veniturile financiare aferente creanțelor și datoriilor cu decontare în funcție de cursul unei valute, rezultate din evaluarea sau decontarea acestora;

j) valoarea reducerilor comerciale acordate ulterior facturării, înregistrate în contul "709", potrivit reglementărilor contabile aplicabile;

k) veniturile aferente titlurilor de plată obținute de persoanele îndreptățite, potrivit legii, titulari inițiali aflați în evidența Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor sau moștenitorii legali ai acestora;

l) despăgubirile primite în baza hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;

m) veniturile obținute dintr-un stat străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, dacă acestea au fost impozitate în statul străin.

Pentru determinarea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor, la baza impozabilă determinată se adaugă următoarele:

a) valoarea reducerilor comerciale primite ulterior facturării, înregistrate în contul "609", potrivit reglementărilor contabile aplicabile;

b) în trimestrul IV sau în ultimul trimestru al perioadei impozabile, în cazul contribuabililor care își încetează existența, diferența favorabilă dintre veniturile din diferențe de curs valutar/veniturile financiare aferente creanțelor și datoriilor cu decontare în funcție de cursul unei valute, rezultate din evaluarea sau decontarea acestora, și cheltuielile din diferențe de curs valutar/cheltuielile financiare aferente, înregistrate cumulativ de la începutul anului;

c) rezervele, cu excepția celor reprezentând facilități fiscale, reduse sau anulate, reprezentând rezerva legală, rezerve din reevaluarea mijloacelor fixe, inclusiv a terenurilor, care au fost deduse la calculul profitului impozabil și nu au fost impozitate în perioada în care microîntreprinderile au fost și plătitoare de impozit pe profit, indiferent dacă reducerea sau anularea este datorată modificării destinației rezervei, distribuirii acesteia către participanți sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii contribuabilului sau oricărui altui motiv;

d) rezervele reprezentând facilități fiscale, constituite în perioada în care microîntreprinderile au fost și plătitoare de impozit pe profit, care sunt utilizate pentru majorarea capitalului social, pentru distribuire către participanți sub orice formă, pentru acoperirea pierderilor sau pentru oricare alt motiv. În situația în care rezervele fiscale sunt menținute până la lichidare, acestea nu sunt luate în calcul pentru determinarea bazei impozabile ca urmare a lichidării.

În cazul în care o microîntreprindere achiziționează case de marcat, valoarea de achiziție a acestora se deduce din baza impozabilă, în conformitate cu documentul justificativ, în trimestrul în care au fost puse în funcțiune, potrivit legii.

c) Aspecte privind cota de impozitare și plata impozitului

Cotele de impozitare pentru anul 2020 pe veniturile microîntreprinderilor sunt:

a) 1% pentru microîntreprinderile care au unul sau mai mulți salariați;

b) 3%, pentru microîntreprinderile care nu au salariați

Prin excepție, pentru persoanele juridice române nouînființate, care au cel puțin un salariat și sunt constituite pe o durată mai mare de 48 de luni, iar acționarii/asociații lor nu au deținut titluri de participare la alte persoane juridice, cota de impozitare este 1% pentru primele 24 de luni de la data înregistrării persoanei juridice române, potrivit legii. Cota de impozitare se aplică până la sfârșitul trimestrului în care se încheie perioada de 24 de luni.

Prevederile se aplică dacă, în cadrul unei perioade de 48 de luni de la data înregistrării, microîntreprinderea nu se află în următoarele situații:

- lichidarea voluntară prin hotărârea adunării generale, potrivit legii;

- dizolvarea fără lichidare, potrivit legii;

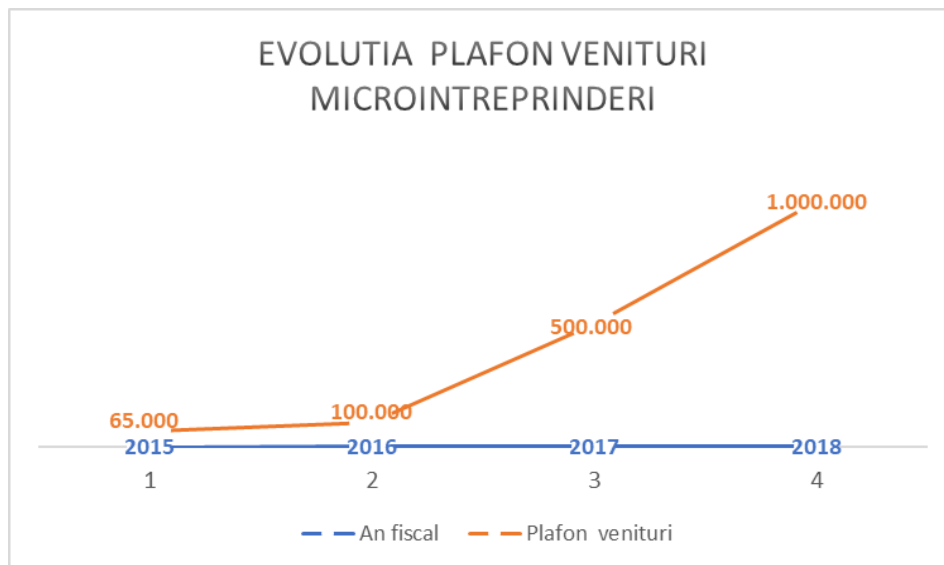
- inactivitate temporară, potrivit legii;

- declararea pe propria răspundere a nedeșfășurării de activități la sediul social/sediile secundare, potrivit legii;

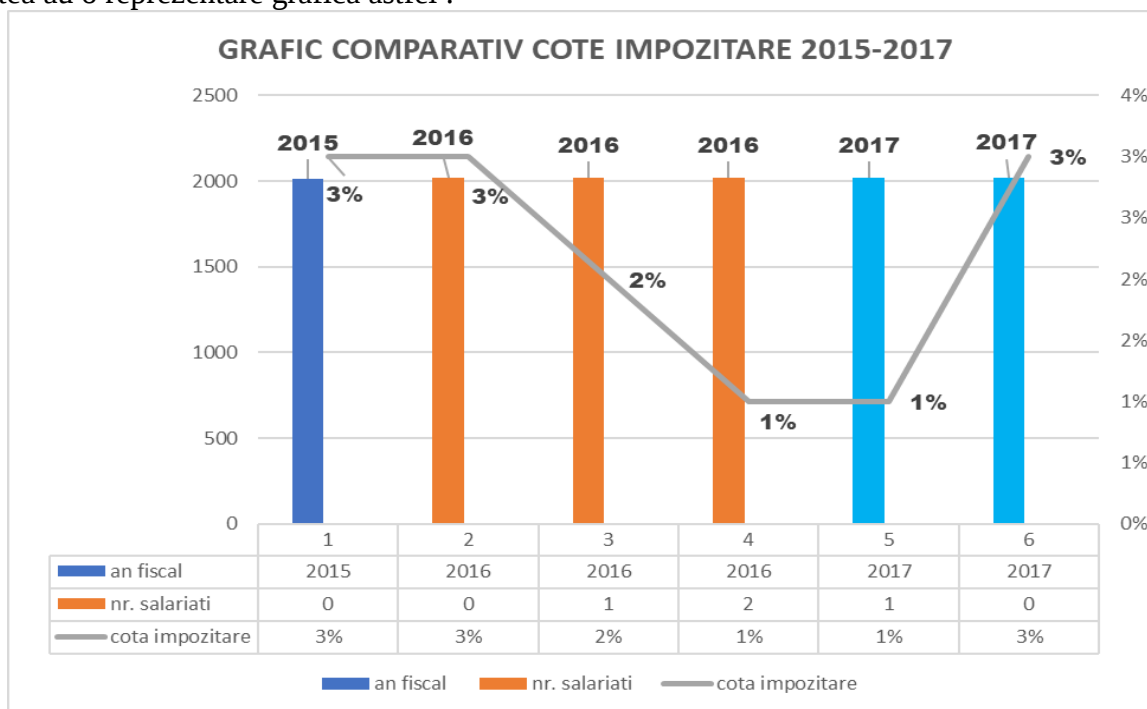
- majorarea capitalului social prin aporturi efectuate, potrivit legii, de noi acționari/asociați;
- acționarii/asociații săi vând/cesionează/schimbă titlurile de participare deținute.

Condiția privitoare la salariat se consideră îndeplinită dacă angajarea se efectuează în termen de 60 de zile inclusiv de la data înregistrării persoanei juridice respective.

În perioada 2015-2018 au fost operate modificări legislative ample în ceea ce privește regimul de impozitare a câștigurilor firmelor din România. Plafonul de venituri anuale până la care o firmă este inclusă în categoria microîntreprinderilor a fost majorat, acesta crescând astfel;

În ceea ce privește cotele de impunere aplicate asupra veniturilor microîntreprinderilor, acestea au o reprezentare grafica astfel :

II. Contabilitatea impozitului pe veniturile microîntreprinderilor

Întrucât principiile contabile subordonate imaginii fidele nu sunt întotdeauna convergente în totalitate cu principiile impunerii fiscale, trebuie făcut distincție între **rezultatul contabil** și **rezultatul fiscal**.

Rezultatul contabil

Rezultatul contabil înainte de impozitare se calculează în general ca diferență între veniturile din livrarea bunurilor mobile, a bunurilor imobiliare pentru care s-a transferat dreptul de proprietate, servicii prestate și lucrări executate, inclusiv din câștigurile de orice natură și cheltuielile angajate pentru realizarea veniturilor.

Rezultatul brut al exercițiului sau rezultatul exercițiului înainte de impozitare se calculează având în vedere cerințele unei contabilități de angajament și respectând principiul independenței exercițiului („principiul independenței exercițiilor presupune delimitarea în timp a veniturilor și cheltuielilor, aferente activității curente, pe măsura angajării acestora și trecerii lor la rezultatul exercițiului la care se referă”).

Rezultatul contabil = Veniturile realizate - Cheltuieli înainte de impozitare corespondente veniturilor realizate

Odată recunoscute în contul de rezultate, câștigurile sunt evidențiate separat deoarece informația corespunzătoare prezintă importanță pentru luarea deciziilor economice. De asemenea, deseori aceste câștiguri sunt raportate fără a lua în calcul cheltuielile asociate.

În plan patrimonial, potrivit principiilor partidei duble, veniturile sunt delimitate și evidențiate prin echivalență cu intrările și creșterile de active, sub forma numerarului, creanțelor și serviciilor primite în schimbul bunurilor și serviciilor oferite. La creșterile de active se adaugă micșorările de pasive prin stingerea obligațiilor, prin furnizarea de bunuri și servicii unui creditor pentru a stinge obligația de rambursare a creditului.

Veniturile se recunosc în contul de profit și pierdere odată cu recunoașterea creșterii activelor sau reducerii datoriilor, deoarece veniturile sunt recunoscute atunci când „a avut loc o creștere a beneficiilor economice viitoare aferente creșterii unui activ sau diminuării unei datorii, modificare ce poate fi evaluată credibil”.

Recunoașterea cheltuielilor are loc odată cu recunoașterea creșterii datoriilor sau reducerii activelor, deoarece, conform Standardelor Internaționale de Contabilitate, „cheltuielile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere atunci când a avut loc o reducere a beneficiilor economice viitoare, aferente diminuării unui activ sau creșterii unei datorii, modificare ce poate fi evaluată credibil”.

Suma globală a profitului sau pierderii exercițiului financiar figurează în **contul 121 „Profit și pierdere”** înainte de impozitare.

Pentru a stabili rezultatul exercițiului, în *contul de profit și pierdere* se procedează la închiderea conturilor de venituri și cheltuieli. Înregistrările contabile de principiu care intervin sunt: decontarea sau repartizarea veniturilor în rezultatul exercițiului, pentru soldul creditor al conturilor asociate;

Conturi de venituri = Profit și pierdere

- decontarea sau repartizarea în rezultatul exercițiului, a cheltuielilor pentru soldul debitor al conturilor asociate;

Profit și pierdere = Conturi de cheltuieli

În urma efectuării acestor operații, contul de profit și pierdere reflecta în credit suma veniturilor exercițiului iar în debit suma cheltuielilor aferente. Soldul intermediar debitor sau creditor al contului ***Profit și pierdere*** reprezintă rezultatul exercițiului înainte de impozitare (**rezultatul contabil**)

Rezultatul impozabil**Trecerea de la rezultatul contabil la rezultatul fiscal**

Pentru determinarea **rezultatului impozabil**, la sfârșitul exercițiului se procedează la corectarea rezultatului contabil (soldul contului 121 „Profit și pierdere”) cu o sumă de elemente deductibile (care diminuează baza impozabilă) și nedeductibile (care sunt reintegrate în baza de impozitare). Rezultatul astfel calculat este **rezultatul fiscal**.

Rezultatul fiscal = Rezultatul exercițiului înainte de impozitare

+ Cheltuieli nedeductibile

- Venituri neimpozabile

III. Auditul fiscal al impozitului pe veniturile microintreprinderilor

Noțiunea de **audit** în general semnifică revizia conturilor realizată de experți independenți în vederea exprimării unei opinii asupra regularității și sincerității acestora. Prin audit, se înțelege examinarea profesională a unei informații în vederea exprimării unei opinii responsabile și independente prin raportarea la un criteriu (standard, normă) de calitate. Obiectivul oricărui tip de audit îl constituie îmbunătățirea utilizării informației. Elementele principale care definesc auditul: - examinarea unei informații trebuie să fie exclusiv o examinare profesională; - scopul examinării unei informații este acela de a exprima o opinie asupra acesteia; - opinia exprimată asupra unei informații trebuie să fie responsabilă și independentă, ceea ce presupune că persoana care face această examinare are anumite responsabilități pentru activitatea sa și trebuie să fie o persoană independentă; - examinarea trebuie să se facă nu oricum ci după anumite reguli dinainte stabilite, cuprinse într-un standard sau normă legală sau profesională care constituie criteriu de calitate.

Tipuri de audit (în funcție de domeniu)

1. Audit financiar: orice intervenție cu caracter de control, analiză, studii sau cercetare în contabilitatea unei entități

2. Audit de gestiune: judecata critică asupra unei operații de gestiune

3. Audit operațional: ameliorarea performanțelor unei entități

4. Alte tipuri: social, tehnic, juridic, fiscal, etc.

B. Tipuri de audit (în funcție de specialiștii care-l efectuează)

1. Auditul statutar (legal); misiune de audit financiar de bază

2. Audit fiscal

3. Audit social

4. Audit juridic

5. Audit al calității

6. Audit financiar (altele decât auditul statutar)

7. Audit intern

În vederea stabilirii unui diagnostic, tipul de audit care verifică situația fiscală a unei societăți comerciale este **Auditul fiscal**. Prin audit fiscal se înțelege ansamblul activităților destinate a asigura respectarea obligațiilor de declarare și calculare corectă, precum și de plată la termenele legale a impozitelor, taxelor și a altor vărsăminte obligatorii datorate bugetului de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale, denumite în general obligații fiscale.

Auditul fiscal se realizează prin controlul declarațiilor depuse de contribuabili, al documentelor utilizate pentru stabilirea impozitelor și taxelor, cât și controlul altor documente depuse de contribuabili în scopul obținerii unor deduceri, restituiri sau rambursări.

Societatea contribuabilă este obligată să declare cu sinceritate la termenele stabilite de lege, veniturile realizate, bunurile mobile și imobile aflate în proprietate sau obținute cu orice titlu legal, precum și alte valori care generează titluri de creanță fiscală. Când legea nu prevede obligația de depunere a declarației de impunere, societatea contribuabilă răspunde de calcularea corectă a obligațiilor fiscale, în condițiile prevăzute de lege. De asemenea societatea este obligată să evidențieze veniturile realizate și cheltuielile efectuate din activitățile desfășurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror alte documente prevăzute de lege.

Din punct de vedere a sferei de cuprindere a impozitelor și taxelor, auditul fiscal poate fi:

•General – când sunt cuprinse în verificare toate impozitele și taxele datorate de întreprindere. Acest audit este considerat normal și se realizează la sediul întreprinderii, având ca scop controlul tuturor aspectelor privind aplicarea de către societate a legilor și reglementărilor fiscale pe o perioadă mai îndelungată de timp, de regula un an.

•Parțial – când se efectuează auditul anumitor categorii de impozite și taxe;

Din punct de vedere al operațiunilor supuse auditului fiscal, acesta poate fi:

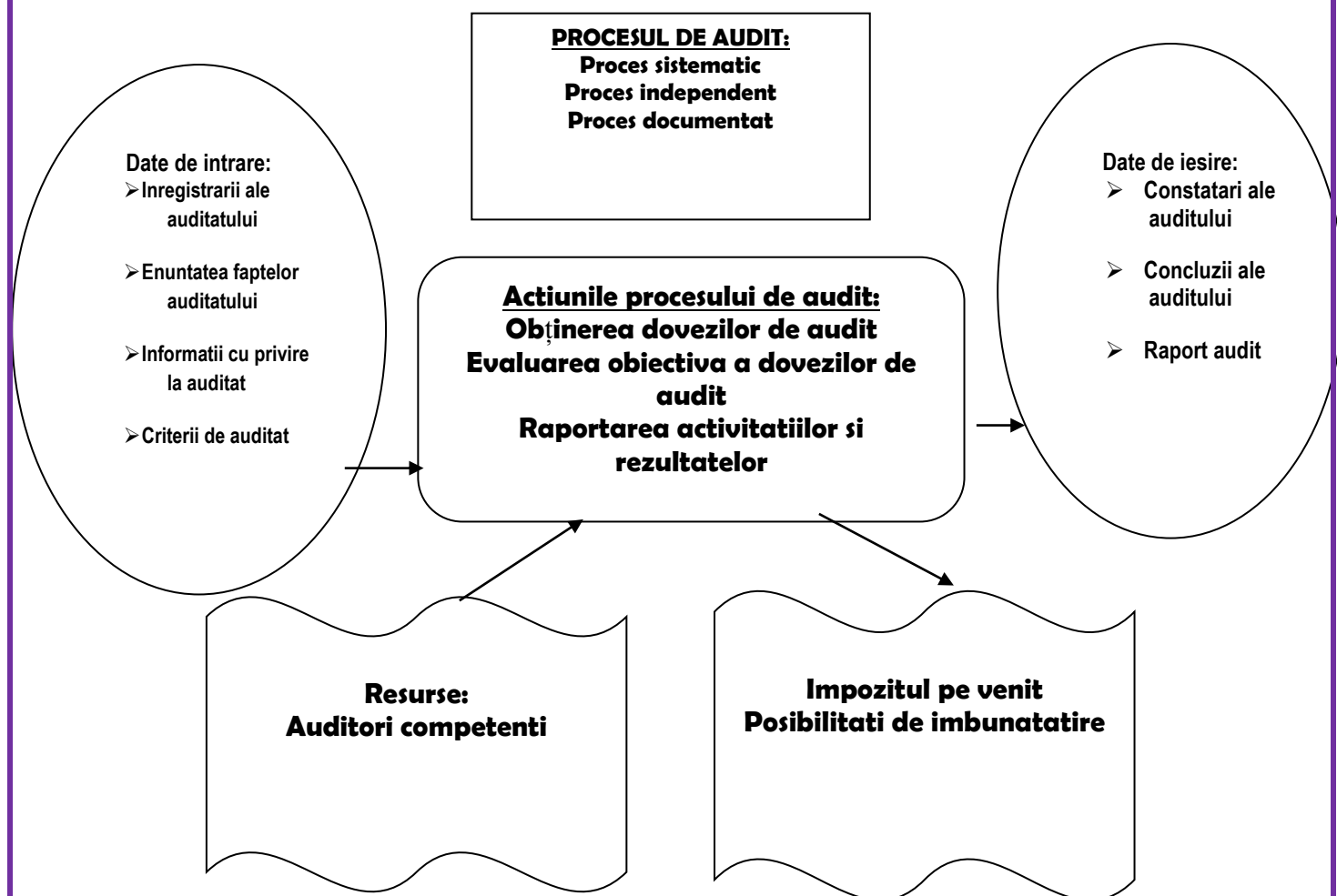
•Complet – când sunt controlate toate operațiunile, documentele și evidențele care stau la baza calculării și urmăririi unui impozit;

•Selectiv – când sunt controlate anumite operațiuni, documente sau perioade cu privire la calculul și evidența unui impozit;

Alegerea unei asemenea metode depinde de o serie de factori: volumul de activitate, sarcinile auditorului financiar, situația fiscală a societății, antecedentele acesteia, seriozitatea firmei. În cazul în care auditul selectiv releva nereguli de fond, cercetarea fiscală continuă, trecându-se la un audit complet pentru a se cunoaște realitatea și a se stabili dimensiunea reală obligațiilor întreprinderii.

Bazele de lucru ale auditului fiscal nu sunt specifice materiei fiscale. Se pleacă de la rezultatul contabil și se calculează rezultatul fiscal. În consecință, auditorul trebuie să se asigure, în prima parte a lucrărilor, de fiabilitatea și corectitudinea documentelor contabile. Elaborarea și prezentarea situațiilor financiare trebuie să respecte principiile contabile date de legislație.

Etapele procesului de audit:

Rezultatele obținute sunt materializate în conformitate cu această procedură prin înregistrări specifice (fișe de observații, rapoarte de audit, fișe de neconformități).

Finalitatea auditului constă în identificarea necesităților și posibilităților de îmbunătățire prin valorificarea potențialului găsit pentru îmbunătățirea proceselor. Scopul auditului nu constă în furnizarea unor liste cu neconformități. Rezultatele auditului trebuie documentate astfel încât managementul organizației să le poată folosi imediat pentru luarea deciziilor de îmbunătățire continuă. Astfel auditul reprezintă un proces care adaugă valoare. valoarea generată de audit nu înseamnă să fie materializată într-o listă de neconformități. Auditorul trebuie să-l ajute pe auditat să identifice posibilitățile de îmbunătățire a proceselor sale. Auditorul tinde să devină un instructor al clientului intern, iar auditul un mijloc de comunicare internă. Unul dintre scopurile auditului constă în identificarea oportunităților de îmbunătățire, auditul devenind un mijloc de comunicare între partenerii de evaluare și nu sursă de tensiune între părțile aflate în relația de examinator-examinat. Auditorul nu este apreciat după numărul de neconformități găsite ci după numărul soluțiilor de îmbunătățire.

IV. Concluzii

Microîntreprinderile reprezintă singurele firme din România care au posibilitatea să aleagă ce tip de impozit plătesc la stat. Efectele pozitive generate de activitatea microîntreprinderilor, în general, într-o economie se concretizează în:

- îmbunătățirea mediului concurențial- prin dimensiunile lor reduse și prin numărul mare, microîntreprinderile accentuează caracterul de atomicitate a pieței, diminuând astfel puterea întreprinderilor mari de a o influența; astfel slăbind pozițiile de monopol ale marilor întreprinderi, reducând posibilitățile acestora de a crește prețurile și de a fi ineficiente în ceea ce privește combinarea factorilor de producție ;

- intensificarea caracterului concurențial al pieței- prin individualizarea puternică a produselor și serviciilor oferite de microîntreprinderi ;

- generarea noilor locuri de muncă- microîntreprinderile creează un număr semnificativ de noi locuri de muncă decât cele mari, cu un cost de capital mai scăzut, acționând ca un amortizor al fluctuațiilor de pe piața muncii și constituind cea mai importantă alternativă pentru combaterea șomajului ;

- receptivitatea sporită la nevoile pieței datorită contactului nemijlocit cu aceasta; rezultă astfel o mai bună adaptare a ofertei lor la cerințele clienților; de altfel, prin flexibilitatea lor specifică, capacitatea de inovare, viteza mare de reacție, microîntreprinderile tind să devină singurele societăți compatibile cu un mediu tot mai dinamic și complex

Bibliografie :

1. <http://www.mfinante.ro>
2. <http://www.consiliulfiscal.ro>
3. Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal ultima actualizare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/06.01.2020
4. Ghidul fiscal al întreprinzătorului microîntreprinderilor, București, decembrie 2005
5. Instrumente și tehnici informatice privind activitatea de audit financiar, Conf. univ. dr. Cătălin Tudor

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV- ȘCOALA FINLANDEZĂ SIBIU

Prof. Hamorszki Andreea, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

Finlanda a avut un sistem educațional clasic, bazat pe teste standardizate, până în 1980, când a început o reformă profundă a sistemului de învățământ. Scopul nu a fost de a performa la testele Pisa, ci de îmbunătăți real și vizibil educația finlandeză. De aceea cu atât mai mare mirarea când s-au clasat pe primele locuri la aceste teste, cu cât elevii finlandezi nu au fost pregătiți ținut pentru acest tip de teste, surclasând la mare diferență Suedia, eternul lor rival.

Învățarea timpurie are loc între 0 și 5 ani, când accentul se pune pe învățarea prin joc și prin deprinderea copiilor să fie independenți, de exemplu, să învețe să se îmbrace singuri. Educația preprimară are loc la vârsta de 6 ani, iar educația de bază între 7-16 ani, în clasele I-IX. Școlile sunt publice, educația este gratuită pentru toți, se bazează pe egalitate și echitate, ore și teme mai puține, mai puțin stres și mai multe pauze, libertatea (autonomia) profesorilor și autonomia școlilor. În clasa a 10-a, elevii pot opta pentru a mai studia un an, dacă notele nu le sunt suficient de bune și doresc să aprofundeze. De aici elevii pot alege fie liceele teoretice, urmate de universitate, fie liceele vocaționale, urmate de institute politehnice. Se promovează educația incluzivă, cu profesori pentru educația specială pentru a-i ajuta pe elevii cu dificultăți de învățare, iar în cazurile mai grave, asistenți personali. De asemenea, la vârsta de 16 ani tinerii pot urma pregătire practică pentru o anumită meserie, dublată de calificări vocaționale.

Curriculum-ul este realizat de aproximativ 300 de cadre didactice fiindcă toți profesorii sunt experți în educație. În fiecare oraș sau municipiu se creează un curriculum local și unul al școlii, pentru ca educația să fie particularizată pe nevoile specifice zonei respective. Curriculum-ul are statut de lege în Finlanda și este cel mai important document școlar. Se face cu aprobarea politicianilor locali, la nivel local. Toată curricula poate fi parcursă pe site ul: www.oph.fi. Nu există sistem de inspecții la clasă, el nu face decât să producă stres inutil tuturor părților implicate. Masteratul nu este obligatoriu pentru a preda la grădiniță, de exemplu, însă majoritatea educatorilor dețin această diplomă. Fundația școlii e constituită din încredere, pregătire de înaltă calitate, colaborare strânsă între părinți și profesori. Ce vrem să obținem? Tineri bine pregătiți pentru viață, conștienți de probleme actuale, cum ar fi protecția mediului, stil de viață sustenabil, cetățeni activi și implicați.

Tineri capabili să devină oameni, rezultatele testelor nu primează, ci dezvoltarea laturii umane a fiecăruia. Elevii sunt cele mai importante persoane din sala de clasă; toate școlile au un nivel excelent, deci părinții aleg școala cea mai apropiată de casă, știind foarte bine că nivelul școlilor e același pretutindeni. Se preferă abordarea cross-curriculară. Pe lângă profesori de sprijin, psihologi, psihiatri, școala asigură și orientarea în carieră prin consilieri dedicați care îi ajută pe elevi să facă alegerile corecte în carieră- se vizitează companii, licee, universități. Elevii beneficiază și de servicii medicale gratuite. De unde provin banii pentru toate acestea? Din taxele deloc mici plătite statului de către finlandezi, o mare parte din bani sunt investiți în educație. Profesorul are autonomie totală, atâta timp cât respectă programa: poate să-si aleagă manualul folosit sau să nu aibă nici unul, să folosească aplicații, telefonul mobil, să aleagă pe ce pune accentul mai mult în predare, când să predea anumite teme, cum sau unde să le predea, ce metode să folosească, ce alte materii să integreze în predare, câtă temă să le dea elevilor, cum evaluează elevii.

Faptul că elevii finlandezi nu au teme este un mit: durata acestora crește de la 10 minute pe zi în clasa a I-a la o oră pe zi la clasa a VI-a. S-a dovedit științific că nu există legătură între procesul de învățare și volumul temelor primite, de aici reticența în a da teme foarte multe. Sistemul de învățământ finlandez de bazează pe flexibilitate și diversitate, pe cunoștințe variate, pe dezvoltarea abilității de a gândi, pe încredere dată de profesionalismul cadrelor didactice. Avem încredere totală în medici, la fel, și în dascăli. Se promovează mult valori ca umanitatea, empatia, feedback-ul pozitiv, pornim de la ideea că există ceva bun în fiecare dintre noi. Numărul de ore pe săptămână crește de la 20 de ore în clasa a I-a la 30-32 de ore la clasa a IX-a. În timpul învățării trebuie să te distrezi, să-ți placă ceea ce faci; învățarea are loc mult în afara școlii, indiferent de

anotimp. Părinții au și ei un rol important, iar relația dintre ei și profesori e bazată pe încredere și respect reciproc, ceea ce conduce la o colaborare excelentă între aceștia. Profesorii comunică regulat cu părinții, se organizează întâlniri la școală, iar o dată pe an profesorul se întâlnește cu familia în cadrul unei conversații pedagogice.

Cultura școlii este importantă, părinții pot participa la ore și-i pot invita pe elevi la ei la serviciu. Regulile de la școală sunt simple (de exemplu, a nu se fugi pe culoare), dar trebuie respectate fiindcă le oferă siguranță și predictibilitate elevilor. Profesorii trebuie formați continuu pentru că ei au nevoie de noi metode și practici, lumea se schimbă continuu. Părinții trebuie să-i respecte pe profesori, pentru a le oferi un exemplu elevilor. Evident că părinții își doresc ce e mai bine pentru propriii copii, dar ei știu ce e mai bine? Unul dintre principii este că „imaginația e mai importantă decât cunoștințele” (Albert Einstein).

Copiii nu trebuie uniformizați, puși în același tipar. Atunci când le limităm imaginația, le limităm de fapt creativitatea, și, implicit, învățarea. Profesorul este doar un facilitator, el dă instrucțiunile de bază, iar elevii muncesc mai departe. Se promovează învățarea bazată pe proiecte, pe teme, pe cercetare, prin colaborare, învățarea experiențială - „learning by doing”. De exemplu, subiectul stil de viață sustenabil poate fi studiat din punct de vedere al biologiei, geografiei, fizicii, matematicii, educației pentru sănătate, educației fizice, sociologiei, limbii finlandeze, limbii engleze, având ca durată o săptămână cu 7 ore de studiu, la clasa a VI-a. Se dezvoltă astfel un mod de a gândi, de a fi capabil să explici fenomenele, iar achizițiile noi se construiesc pe informațiile anterioare. Accentul trebuie pus pe învățat, nu pe predat. Viața nu e roz întotdeauna, e cu suferințe și coborâșuri, elevii trebuie să învețe acest lucru, predarea să fie realistă.

Bibliografie:

Dummet, Paul; Hughes, John and Stephenson, Helen-”Life Advanced”, National Geographic Learning, Cengage Learning, London, 2017

Lonka, Kirsti-”Phenomenal Learning from Finland”, Edita, Helsinki, 2018

Mann, Malcolm; Taylore-Knowles Steve-”Optimise”, Macmillan Education, London, 2017

Curs „Învățarea centrată pe elev- educația secolului 21”- Finnish Teacher Training Centre Sibiu, formator- prof. dr. Riita Juusenaho

ROLUL ISTORIC AL ȘCOLILOR DIN BLAJ ÎN PROGRESUL INTELECTUAL

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

Motto:

„O cetate de vibrație și de simțire românească, o cetate de credință și de carte...oraș cu multă istorie și cu câmpii care se cheamă ale libertății, oraș al dascălilor și al preoților de revoluții cerești, reședința a vechii culturi românești, loc sfințit prin marea trudă a minții, de unde spune Eliade Rădulescu că a răsărit soarele României, oraș cu morminte în care odihnesc oase de sfinți, sfinții calendarului nostru spiritual, mari clerici și mari cărturari.”

Gh.D.Mugur

Despre trecutul tumultuos al apariției și dezvoltării acestor instituții de mare cultură și civilizație, plămădite și dezvoltate la confluența celor două Târnave s-au scris numeroase pagini, care aduc mereu înaintea cititorului momentele de zbucium, trăire a celor care le-au gândit, ridicat și apoi a celor care le-au condus îndrumând generații de tineri spre deschidere, inovație și progres.

Astfel trecutul lor este legat în primul rând de marele episcop I.M.Klein care prin schimbarea sediului central al episcopiei alege Blajul ca și reședință, așa încât „în 1738 episcopul ținu sinod mare la Blaj și expuse, clerului și poporului adunat în mare număr, planul său de a începe

lucrările necesare ducerii la îndeplinire a dorințelor Sfântului Părinte de la Roma și ale Sinodului de Unire din septembrie 1700, de a se ridica școli românești de a înălță cultură. Clerul și vodă au dat un ajutor de 25.000 florini. Era prima rază de lumină care lucea pe orizontul întunecat al neamului nostru. Episcopul și plecă îndată la Viena de unde aduse pe arhitectul Curții imperiale, pe italianul Giovanni Martinelli, căruia îi încredință clădirea mănăstirii și a școlilor și a catedralei, trasând el personal împreună cu arhitectul planul citadelei”.

În 1741 puse piatra de temelie a mănăstirii și a școlilor Blăjene. El își dădea bine seama că națiunea română din Ardeal nu-și va putea scutura jugul impus de dușmani atâta vreme cât va mai continua să stea în întunecatul neștiinței, că fără lumina științei nu se va putea lua la întrecere cu popoarele conlocuitoare, că pentru neamul românesc fără o specială cultură națională nu se va putea găsi nicidecum o mântuire din sclaviile în care era ferecat. De aceea grăbi ridicarea școlilor.

Lupta lui I.M. Klein a fost dusă mai departe de urmașii săi. Ea a culminat în toamna anului 1918, când se năruiseră din temelie toți stâlpii pe care era clădită opresiunea popoarelor din fostul imperiu austriac. Petru Aron a fost primul român care a știut prețui pentru neamul nostru trecutul strămoșesc săpat în piatră la Roma și care a văzut în Columna lui Traian adevăratul extaz de naștere a poporului românesc. Idealul său cel mai apropiat pe care-l dorea realizat era inaugurarea școlilor ridicate de I.M. Klein, cele dintâi focare de înaltă cultura românească de pretutindeni și despre care vom vorbi cu altă ocazie. Petru Aron, ca și pentru I.Micu, luminarea neamului a fost prima etapa mare pentru a-l smulge din toate cătușele în care îl ferecaseră dușmanii. De aceea el nu s-a mulțumit numai cu deschiderea școlilor din Blaj pentru care cheltuia sume mari de bani, ci a mai deschis încă în lung și latul Ardealului, școli după organizarea școlară din imperiu.

Istoria nu va fi în stare niciodată să înceteze toate devoțiunile, toate mortificările grele, toate abnegațiunile și toate sacrificiile pe care le-a adus acest mare prelat pe altarul Bisericii și pe altarul neamului, numai din dorința de a-l vedea pe acesta ridicat pe o înaltă scara a religiei, moralității și culturii. Acest ierarh, care nu mânca decât o dată pe zi, iar în postul Pastelui numai duminica, miercurea, vinerea și sâmbăta la amiază, o mâncare simplă compusă din legume fierte în apă, și cu pâine; care nu dormea niciodată mai mult decât patru ore la zi și numai pe un simplu sac de paie și care purta încins pe piele, în jurul trupului sau un lanț de foi cu ghimpi, și-a închinat toate jertfele sale înălțării neamului său.

Și desigur că munca prea grea și prea încărcată de profesori, de misionari, de administratori, de sfetnici ai episcopului, etc încă i-a uzat și slăbit mult (ordinele călugărești, mai ales cel bazilitan). Aruncând o privire scurtătoare asupra trecutului glorios al ordinului și punându-l în balanța cu agonia, cu dispariția sa dureroasă, Timotei Cipariu, cu ocazia celebrării liceului din Blaj, își exprima în chipul următor regretul său și al Bisericii față de aceasta dispariție: „Încă nici de tine nu pot să uit, în acest minut, cuvioasa societate a marelui Baziliu, căreia de la început fu încredințată soarta acestui institut.

Măreață plantă verde înfloritoare, care așa de curând te-ai uscat. Acest edificiu destinat să fie azil celor ce numai religiunii și științelor și-au încheiat zilele lor, a rămas așa curând deșert de tine. O! și câtă speranță avea în tine dieceza și națiunea! O! și câtă lipsa avea, să rămâi până-n zilele noastre,-zile, în care spiritul s-a schimbat, când sacrificiile sunt așa de rari! Sacrificii pentru religie, sacrificii pentru știință; baza societății și baza culturii omenești. Tu te-ai stins, dar începutul faptei mâinilor tale a rămas. Fie memoria ta binecuvântată.” (Dr.Ioan Rațiu.ap.cit.pa.63.;Aug.A.Pop,ap.cit.pag.323.).

Nemuritorul istoric transilvănean Zenovie Pâclișanu, vorbind despre năzuința episcopului Inocențiu Micu de a întemeia școlile din Blaj, spunea că «aceste școli au fost un mare act de curaj». Pentru ce? «Școale mici, școale modeste de sat, în care un biet diac, preot ori călugăr mai îndrăzneț învăța cetiu și scrisul și câteva rugăciuni, au existat și mai înainte, precum au existat și mai târziu, fără a avea o altă importanță decât cea pur locală». Școalele Blajului însă, așa cum le-a conceput mintea ageră și neastâmpărată a lui Inocențiu Micu Klein, trebuiau să fie cu totul altceva ... Ele trebuiau să fie școale înalte, școale cum aveau ungurii și sașii, în mijlocul cărora vroia să se ridice.

Dar ungurii și sașii aveau o situație politică incomparabil mai bună, aveau privilegii și bogății imense. Noi, în schimb, eram o nație tolerată, o nație fără drepturi politice, fără o clasă conducătoare bogată, cultă și puternică fără privilegii și fără averi. Eram însă o nație numeroasă, cea mai numeroasă din țară, aveam o origine strălucită, de care era foarte conștient Inochentie Micu Klein, strămoșii noștri îndepărtați au dat lumii întregi mari și temeinice opere de artă și știință. Cu toată vitregia vremurilor, strănepoții trebuiau să păstreze ceva din însușirile strălucite ale sufletului strămoșilor, însușiri de receptivitate sprintenă, de creație și de asimilare a tuturor rezultatelor date spre eforturile spre lumină și cultură ale veacurilor.»

Însemnătatea deschiderii școlilor Blăjene de către episcopul Petru Pavel Aron, ne-o prezintă admirabil renumitul scriitor bisericesc, istoricul și academicianul Augustin Bunea: „Poate nici o dată instituția cultural-românească nu s-a înființat la timp mai potrivit. Aceste școlii «ne-a dat, după cum remarcă un alt distins intelectual al neamului, conștiința mândră a originii române, conștiința drepturilor la pământul strămoșesc, și ne-a dat conștiința rodnică a unității naționale.

Școlile Blajului au fost tot timpul un ferment de virtute în viața neamului românesc. Dascălii și elevii, deopotrivă emulau în trăirea eroică a virtuților. Istoria școlilor Blajului cuprinde atâtea nume glorioase de dascăli erudiți și popii, care au respins demnități mari, preferând să rămână simpli slujbași ai culturii devotându-se până la epuizare în luminarea fiilor neamului, care și-au modificat nu numai patimile rebele care pleacă din imboldul trupului, ci și plăcerile iertate, care și-au împărțit bucățica de pâine, care au renunțat la o haină mai bună, la o bucată de lemn în plus, pentru a putea hrăni, îmbrăca și încălzi numeroși tineri săraci și necăjiți, care și-au mărturisit credința, atașamentul și iubirea de neam cu prețul vieții. Cât de mult a trebuit să grăiască tinerilor școlarii aceste vieți de înaltă virtute.

Bibliografie selectivă

- 1.Samuil Micu Klein: Scurtă cunoștința a istoriei românilor partea a-VII-a
- 2.Aug.Popa: Episcopul Petru Pavel Aron, în revista „Cultura Creștină” Blaj 1943, nr.7-9, pag 407
- 3.Petru Maior: Istoria Bisericii Românilor, 1811, pag114
- 4.Ioan Georgescu: Istoria Bisericii Universale, Blaj 1921, pag.271
- 5.Zenovie Pâclișanu: De unde se recrutăm cei dintâi elevi ai școlilor din Blaj, în rev. „Cultura Creștină” Blaj 1920, nr. 1-2, pag. 60-63

POLLYANNA ȘI EMOȚIILE EI – PERSPECTIVE INTERDISCIPLINARE

Prof. Apostol Nicoleta, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

În contextul actual, și nu numai, descoperim lumi minunate prin lecturile pe care le parcurgem. O asemenea lectură este cartea lui Eleanor H. Porter, *Pollyanna. Jocul bucuriei*, care deschide orizonturile mulțumirii, ale recunoștinței, ale înțelegerii celorlalți etc. tuturor celor care o cercetează. Acest volum, precum și celelalte, reprezintă o resursă inepuizabilă de cunoaștere și dezvoltare personală și profesională atât la disciplina limba engleză, cât și la disciplina Consiliere și dezvoltare personală. Am analizat la ora de limba engleză câteva capitole din *Jocul Bucuriei*, iar apoi am descoperit desenul animat realizat după carte. Am folosit desenul animat ca modalitate de consolidare a unui set de cunoștințe în limba engleză deoarece desenul animat include subtitrările în limba engleză fiind un sprijin pentru elevi prin posibilitatea de a asocia imagini cu textul scris. Observând efectele pozitive asupra elevilor și bucuria cu care interacționau cu textul scris, apoi cu desenul animat, am extins utilizarea acestui roman la disciplina Consiliere și dezvoltare personală deoarece s-a dovedit a fi o bună resursă de exploatare a domeniului emoțiilor și comportamentelor. În acest sens am propus următoarea activitate la clasa a V-a pentru familiarizarea cu emoțiile Pollyannei și, prin asociere, cu propriile emoții și reacții în diverse contexte de viață.

Denumirea activității: *Pollyanna și emoțiile ei*

Disciplina: Consiliere și dezvoltare personală

Domeniu de conținut: Dezvoltarea socio-emoțională

Conținut: Emoții de bază/ emoții diverse

Clasa a V-a

Durata: 2 ore

Competența specifică vizată (din programa școlară):

2.1. Recunoașterea unei varietăți de emoții trăite în raport cu sine și cu ceilalți

Obiective: 1. conștientizarea stării emoționale proprii

2. identificarea emoțiilor Pollyannei în situațiile date

3. interpretarea emoțiilor în funcție de contextul în care s-au manifestat

Metode și procedee

-conversația, descoperirea, colaborarea, expunerea

Forme de organizare

-frontal, pe perechi/grupe

Resurse materiale:

-videoproector, laptop, fișe de lucru, imagini, creioane

Derularea activităților

-exercițiu de spargere a gheții: fiecare elev trebuie să completeze o propoziție începută de diriginte și să repete ceea ce au spus colegii de dinaintea lor:

La această oră mă simt

-după exprimarea tuturor elevilor se trag concluzii privind starea sufletească de la care încep lecția

-elevilor li se arată o imagine cu Pollyanna (din desenul animat care urmează să-l vizioneze) și prietena ei, veverița. Elevii încearcă să ghicească cum se simte Pollyanna. Se fac referiri la locul în care se află (în natură, aer liber), la expresia feței (zâmbește larg, e roșie în obraz), la postura fetei (relaxare fizică). Se discută pe marginea motivelor care ar putea să o determine pe Pollyanna să arate acea stare de bine.

-elevii dau exemple de situații în care s-au simțit și ei relaxați, bucuroși, curioși, entuziasmați, împăcați etc.

-elevii urmăresc *The Story of Pollyanna, the Girl of Love* – episode 1 – *The Little Church Girl* –

<https://www.youtube.com/watch?v=3tMSz3bwOsA&list=PLr0MsaDpKsY97nraR9E-Ga4MuE0wZ9fMq>

-în timpul vizionării acestui episod elevii primesc o **Fișă de lucru** cu câteva situații cheie din desenul animat și completează emoțiile pe care le asociază Pollyannei în fiecare situație

Fișa de lucru – Lumea Pollyannei

1. Pollyanna și prietena ei, veverița -
2. Pollyanna la masă cu tatăl ei când refuză pâinea și laptele.....
3. Pollyanna la masă după explicațiile tatălui
4. Pollyanna surprinsă sub fereastră de invitatele tatălui ei
5. Pollyanna în discuția cu dna White
6. Pollyanna în fața înghețatei topite
7. Pollyanna în fața tatălui care o ceartă pentru comportamentul față de dna White
8. Momentul privirii în oglindă
9. Momentul aflării despre îmbolnăvirea tatălui ei

-după vizionare elevii discută pe perechi/grupe emoțiile completate și apoi le prezintă în fața clasei menționând motivele care i-au determinat să aleagă acea emoție pentru acea situație

-elevii se familiarizează astfel cu o serie de emoții și de situații care le pot genera și descoperă și cauzele acelor emoții pornind de la modul în care au **interpretat** situația, de la **analiza**

comportamentelor Pollyannei (mișcările corpului – mâinile, capul, întreg corpul) și a **expresiilor emoționale** manifestate prin gesturi, mimică, expresie facială, tonul vocii, intensitatea vocii etc.

Evaluare/ Feedback: elevii își aleg o situație din cele incluse pe fișa de lucru și scriu cum s-ar fi simțit ei în acea situație motivând alegerea făcută.

Exemple:

Dacă aș fi fost surprins(ă) sub fereastră ascultând conversația adulților m-aș fi simțitdeoarece

Dacă m-ar fi certat o doamnă pentruprobabil că

Dacă mama/tata mi-ar fi spusla masă aș fi răspuns

Dacă prietenul/ prietena mea s-ar fi supărat pe mine

Dacă aș fi aflat că un prieten s-a îmbolnăvit

După cum am menționat mai sus, tematica lecției poate fi folosită la limba engleză unde se pot adapta activitățile insistându-se pe dezvoltarea vocabularului și a exprimării punctelor de vedere în limba străină. De asemenea, lecția ar putea fi folosită la Limba și literatura română cu accent pe caracterizarea personajelor sau a atitudinilor acestora în fața unor situații neașteptate. Comportamentul Pollyannei ar putea fi studiat și la Religie sau Educație socială deoarece implică valori de bază la care se raportează un copil, atât în cadrul familiei, cât și în cadrul comunității din care face parte.

Varietatea abordărilor contribuie la realizarea acelor conexiuni între discipline, legături foarte utile în înțelegerea de ansamblu a educației dobândite la școală. Lumea Pollyannei este una fermecătoare din care fiecare trage câte o învățătură, observă niște reacții, își însușește niște deprinderi și se familiarizează cu un mediu de lucru care încurajează sprijinul reciproc, bucuria colaborării și împărtășirea emoțiilor cu scopul îmbunătățirii cunoașterii de sine și a celorlalți.

Bibliografie

1.Porter, Eleanor H., *Pollyanna*

2.<https://www.readcentral.com/chapters/Eleanor-H-Porter/Pollyanna/002>

3.*Programa școlară* pentru Consiliere și dezvoltare personală, clasa a V-a

4.*Story of Pollyanna, the Girl of Love* – episode 1 – *The Little Church Girl* –

5.<https://www.youtube.com/watch?v=3tMSz3bwOsA&list=PLr0MsaDpKsY97nraR9E-Ga4MuE0wZ9fMq>

FORMAREA NOȚIUNILOR TEMPORALE – CITIREA CEASULUI ÎN CAZUL COPIILOR DIAGNOSTICAȚI CU DISCALCULIE

Prof. inv. primar Alecușan Elena Gabriela

Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Blaj, Tiur, structura Mănărade

Numele și prenumele beneficiarului: B.C.

Clasa: a IV-a

Diagnostic (psiholog): discalculie

Discalculia îl împiedică pe elevul menționat să coreleze momentele zilei și activitățile specifice acestora cu orele potrivite. De asemenea, refuză să exprime ora indicată de ceas din teama de a nu greși și, apoi, de a fi luat în râs de colegii săi.

Chiar și părinții au observat aceste dificultăți întâmpinate de elev și și-au exprimat dorința ca acesta să reușească să se raporteze corect la ceas deoarece îi va fi foarte dificil pe viitor, din clasa a V-a urmând să facă naveta de acasă la școală.

Materiale didactice: ceas din lemn de jucărie, ceas de perete, ceas din burete (spumă poliuretanică) cu elementele component detașabile, ceas din carton, manșe din carton, jetoane reprezentând activitățile elevului din diferite momente ale zilei, conturul unui ceas, *Cântece pentru copii* – Ceasul - Cristian Șerban

Strategii folosite în realizarea obiectivelor: jocul didactic, demonstrația, observația, explicația, efectuarea prin imitație.

Metode și instrumente folosite: explicația, instructajul, exercițiul, aprecieri stimulative, fișe de lucru.

Obiectivul 1: Dezvoltarea capacității de percepere corectă a noțiunilor temporale – citirea ceasului.

Timpul este una dintre noțiunile destul de dificil de înțeles și datorită faptului că nu se poate vedea, auzi, simți și, totuși, în ciuda acestui fapt, el trece, fiind vizibile urmele scurgerii sale: alternanța zi-noapte, succesiunea anotimpurilor, îmbătrânirea ființelor vii etc. Nu doar elevii cu discalculie, ci și elevii tipici întâmpină dificultăți în formarea noțiunilor temporale, dat fiind caracterul concret-intuitiv al gândirii la această vârstă.

Utilizarea unui bogat material didactic, repetări multiple, respectarea ritmului de lucru al elevului, adresarea de întrebări, utilizarea jocului didactic sunt doar câteva din modalitățile de abordare a acestor noțiuni.

Exerciții pentru consolidarea și automatizarea noțiunilor temporale (citirea ceasului)

Ex.1 Elevul primește ceasul din burete, cu elementele componente desfăcute, profesorul rugându-l să-l ajute la asamblarea acestuia pentru a repeta orele cu toată clasa. În felul acesta, copilul se simte valorizat, dar, totodată, își fixează în memorie locul cifrelor pe cadranul ceasului prin refacerea puzzleului.

Ex. 2 Copilul este solicitat să aleagă jetonul care ilustrează activitatea pe care o desfășoară dimineața, după trezire (spălatul la baie). Pe acest jeton este trecută ora 07:00. Elevul va spune ce oră este.

Ex. 3 Elevul va așeza manșele ceasului din lemn astfel încât să indice ora 07:00. În acest timp, profesorul va afișa aceeași oră la ceasul de pe perete. Se va repeta, prin verbalizare, ora.

Ex. 4 Copilul este solicitat să contureze cadranul ceasului și să deseneze acele acestuia pentru a indica ora 07:00. Se va insista asupra faptului că manșul mai scurt și mai gros indică ora, iar manșul mai lung și mai subțire indică minutele. Atunci când acesta din urmă este așezat pe numărul 12, este indicată ora exactă.

Ex. 5. Activitate de relaxare: Se va auzi pe fundal cântecul *Ceasul* (Cristian Șerban), elevul alegând ceasul din carton și fixând manșele acestuia în funcție de versurile cântecului.

Dacă elevul manifestă disponibilitate, se poate alege un alt jeton care indică o altă activitate specific unui alt moment al zilei, spre exemplu servirea prânzului, reluându-se sarcinile de mai sus.

Obiectivul 2: Creșterea încrederii în forțele proprii și a stimei de sine

În fiecare zi de luni (când profesorul este de serviciu în școală), elevul este solicitat să fie atent la ceasul de pe perete pentru a-l atenționa pe învățător când este momentul să sune.

Ca recompensă, va primi permisiunea să sune el.

Criterii de evaluare: interesul acordat realizării sarcinilor, rapiditatea înregistrată pe măsura îndeplinirii sarcinilor, solicitarea ajutorului în cazul unor dificultăți întâmpinate.

În orele următoare, dacă elevul recunoaște orele exacte, se va trece la pasul următor: jumătatea de oră, apoi sfertul etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Alca, Lucia - Învățarea prin descoperire la matematică: clasele I - IV , Editura Irco Script, Drobeta Turnu Severin, 2006;
2. Anuțuța, Partenie - Să ajutam corect copiii care întâmpină dificultăți în învățarea matematicii, Editura Eurobit, Timișoara, 2005;
3. Newman, M. Renee - The Dyscalculia Syndrome, Dearborne, Michigan USA, 1998 - www.dyscalculia.org/thesis.html;
4. Petrescu, Alina - Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare, Editura Universității Petrol-Gaze, Ploiești, 2007.

COPILUL ÎN FAMILIE

Prof. învă. primar Gligor Dana - Școala Gimnazială Cîmpeni

Educația este un proces extrem de complex, caracteristic nu doar copilăriei și adolescenței, ci întregii vieți. În mod normal, individul are de învățat tot timpul, până la adânci bătrâneți. Modul în care este crescut cineva este definitoriu pentru întreaga sa evoluție în viață. Bazele personalității umane sunt puse de timpuriu. Toată lumea cunoaște importanța primilor șapte ani de acasă. Un copil se poate dezvolta normal și armonios doar dacă primește o educație corespunzătoare. Deficiențele în modul de creștere se răsfrâng nefast asupra integrării prezente și viitoare a copilului în societate.

Familia îi aduce copilului sentimentul securității. Copilului îi place să simtă că are rădăcini în timp și în spațiu, că se inserează într-un joc pregătit în mod special pentru el. Acesta este motivul pentru care copiii pun atâtea întrebări legate de istoria familiei și asupra legăturilor exacte de rudenie a unuia sau a altuia față de ei. Unii copii construiesc arborele genealogic.

Faptul că grupul familial prezintă o mare varietate de vârste, de caractere, de profesii, că între membrii săi se leagă relații, variate și ele, dense și complexe, constituie una din bogățiile familiei complete. Aici copilul capătă experiența tuturor genurilor de raporturi umane pe care le va avea mai târziu, dar atenuate prin afecțiune.

Într-o familie cu părinți, bunici, copii, veri, mătuși, unchi, mereu se va petrece câte ceva. Astfel copiii au impresia că duc o viață plină de agitație, de sărbători și sărbătoriri, ei văd de aproape modurile de escaladare a marilor etape ale vieții.

Prietenii părinților au o importanță mult mai mare decât li se atribuie. Copiii sunt adesea fascinați de conversațiile celor mari, chiar atunci când ei nu pricep mare lucru, și aceste conversații formează climatul intelectual și social al copilăriei lor.

Influența mediului asupra individului este profundă și cuprinde toate domeniile. Spre exemplu, prejudecățile rasiale sau valorile morale nu există la copiii mici, dar apar mai târziu pe scara largă sub influența părinților. Aceasta nu înseamnă că un copil va adopta toate ideile părinților și ale mediului. Uneori el chiar le respinge cu desăvârșire.

Influența mediului este și mai acută în domeniul alegerii profesiei și al reușitei sociale. „Se poate pune în evidență, dincolo de influența inegalităților economice, rolul moștenirii culturale - un capitol subtil, compus din lucruri pe care le știi, pe care știi să le spui, pe care copiii claselor favorizate le datorează mediului lor familial”, scriu Pierre Bourdieu și Jean Claude Passeron în „Les Heritiers”, 1969. Ei subliniază aici caracterul multiplu și subtil al influenței mediului.

Când copilul crește, el își vede universul cotidian lărgindu-se dincolo de orizontul familiei, mai întâi datorită școlii. Trecerea la starea de elev este dificilă. Copilul trebuie să învețe și să capete dorința de a învăța. Chiar dacă școala se străduiește să compenseze în parte ceea ce mediul nu i-a dat copilului, ea nu-i poate da totul. Astfel părinții și profesorii trebuie să colaboreze.

În timpul vârstei școlare copilul leagă relații cu ființe care nu aparțin cercului său de familie: aceștia sunt prietenii care vor juca un rol esențial în socializarea lui, după cum un rol în formarea lui îl vor juca, pe lângă școală, televiziunea, cinematograful, revistele, ziarele, mijloacele de informare în masa care-i bombardează cu sunete și imagini.

Bibliografie:

Agabrian, Mircea, Școala, familia, comunicarea, Iași, Editura Institutul European, 2005.

Băban, Adriana, Consiliere educațională, Cluj-Napoca, Editura Universitatea Clujeană, 2001

PREGĂTIREA ELEVILOR

Prof. Goia Daniela, Liceul Tehnologic Silvic Cîmpeni

“Trebuie să pregătim elevii pentru viitorul lor nu pentru trecutul nostru” Ian Jukes pedagog

Competențele necesare a fi dobândite în școală presupun mai mult decât competențele de bază de citire și scriere. Elevii trebuie să fie capabili să citească în mod critic, să scrie convingător, să gândească și să raționeze logic și să rezolve probleme complexe. Un elev de succes trebuie să fie bun și la managementul informațiilor – să găsească, să evalueze și să aplice înțelegerea unor conținuturi noi în mod flexibil.

Spre exemplu prezint în cele ce urmează competențele cheie pentru calificarea tehnician mecanic pentru întreținere și reparații din standardele de pregătire profesională liceu nivel 4.

1. Comunicare în limba modernă
2. Gândire critică și rezolvare de probleme

3. Managementul relațiilor interpersonale
4. Utilizarea calculatorului și prelucrarea informației
5. Comunicare
6. Dezvoltarea carierei profesionale
7. Procesarea datelor numerice
8. Inițierea unei afaceri

Atingerea lor de către elevi presupune ca acestora să li se formeze încă din primii ani de școală competențe de învățare, de comunicare și competențe pentru viață și carieră astfel încât la terminarea perioadei școlarizării obligatorii aceștia să dețină:

A. Competențe de învățare și inovare

Creativitate și inovare

- Demonstrarea originalității și a inventivității în muncă
- Elaborarea și implementarea de noi idei și comunicarea lor către alții
- Deschidere și interes față de perspective noi și diverse
- Valorificarea unor idei creative pentru a aduce o contribuție tangibilă și utilă în domeniul în care se produce inovația

Gândire critică și rezolvarea de probleme

- Exersarea raționamentelor logice în înțelegere
- Efectuarea unor alegeri complexe și luarea unor decizii complexe
- Înțelegerea interconexiunilor dintre sisteme
- Identificarea și exprimarea unor întrebări semnificative care clarifică diferite puncte de vedere și duc la soluții mai bune
- Organizarea, analiza și sintetizarea de informații pentru a rezolva probleme și a răspunde la întrebări

Comunicare și colaborare

- Articularea gândurilor și a ideilor în mod clar și eficient prin vorbire și scriere
- Demonstrarea abilității de a lucra eficient cu echipe diverse
- Exersarea flexibilității și a voinței de a ajuta făcând compromisuri necesare pentru atingerea unui scop comun
- Asumarea responsabilității alături de ceilalți pentru munca efectuată în colaborare

B. Competențe legate de informații, comunicarea în masă și tehnologie

Competențe în domeniul informațiilor

- Accesarea informațiilor în mod eficient și eficace, evaluarea informațiilor în mod critic și competent și utilizarea informațiilor cu precizie și în mod creativ pentru situația sau problema în cauză
- Înțelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informații și utilizarea informațiilor

Competențe legate de comunicarea în masă

- Înțelegerea felului în care sunt construite mesajele transmise prin mijloacele de comunicare, în ce scop și cu ce instrumente, caracteristici și convenții
- Examinarea modului în care oamenii interpretează mesajele diferit, cum sunt incluse sau excluse valorile și punctele de vedere și cum agențiile de comunicare în masă pot influența convingerile și comportamentul oamenilor
- Înțelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informații și utilizarea informațiilor

Competențe în domeniul TIC (Informații, Comunicații și Tehnologie)

- Utilizarea tehnologiei digitale, a instrumentelor comunicării și/sau a unor rețele adecvate pentru a accesa, a gestiona, a integra, a evalua și a crea informații cu scopul de a funcționa într-o economie bazată pe cunoaștere

- Utilizarea tehnologiei ca instrument pentru a căuta, a organiza, a evalua și a comunica informații și înțelegerea fundamentală a aspectelor etice/legale legate de accesul la informații și utilizarea informațiilor.

C. Competențe legate de viață și carieră

Flexibilitate și adaptabilitate

- Adaptarea la diverse roluri și responsabilități
- Lucrul eficient într-un climat de ambiguitate și schimbare a priorităților

Inițiativă și autonomie

- Monitorizarea propriei înțelegeri și a propriilor nevoi de învățare
- Depășirea nivelului de bază în stăpânirea competențelor și/sau a curriculumului pentru a explora și a extinde propriile cunoștințe și oportunități de a dobândi expertiză
- Demonstrarea de inițiativă în vederea avansării spre un nivel profesional de competențe
- Definirea, prioritizarea și îndeplinirea unor sarcini fără supraveghere directă
- Utilizarea eficientă a timpului și managementul volumului de muncă
- Demonstrarea de angajament față de învățare ca proces care are loc pe tot parcursul vieții

Competențe sociale și transculturale

- Colaborarea corespunzătoare și productivă cu ceilalți
- Valorificarea inteligenței colective a grupurilor când acest lucru este indicat
- Depășirea diferențelor culturale și utilizarea unor perspective diferite pentru a crește inovația și calitatea muncii

Productivitate și răspundere

- Stabilirea și îndeplinirea unor standarde și obiective superioare pentru realizarea unor lucrări de calitate și la timp
- Demonstrarea seriozității și a unei etici pozitive a muncii (de exemplu, să fii punctual și demn de încredere)

Conducere și responsabilitate

- Utilizarea competențelor interpersonale și de rezolvare a problemelor pentru a-i influența și îndruma pe alții în vederea atingerii unui scop
- Valorificarea punctelor forte ale altora pentru îndeplinirea unui scop comun
- Demonstrarea integrității și a unui comportament etic
- Acționarea în mod responsabil ținând cont de interesele comunității mai largi.

Cu toate acestea nu trebuie să uităm ca și cadre didactice că trebuie să susținem elevii prin încurajări, îndrumare și monitorizare în evoluția lor dar și în construirea personalității tinerilor.

Procesele ce implică socializarea, bogate și complexe, sunt încurajate prin participarea la viața de grup, care pot relaționa în diferite moduri și învăța care sunt normele și limitele.

Pentru adolescenți, contextul social de acest tip este o parte esențială a construcției identității personale. O relație bună în cadrul grupului ajută la rezolvarea sarcinilor specifice acestei vârste.

- Comunicare eficientă, adică abilitatea de a se exprima în diferite situații.
- Empatie, adică recunoașterea emoțiilor și sentimentelor celorlalți și gestionarea emoțiilor și stărilor de tensiune.
- Eficiență personală, ce reprezintă capacitatea de a organiza o serie de acțiuni și de a face față situațiilor noi.
- Eficacitate colectivă, ce constă în convingerile împărtășite de către un grup privind capacitatea de a atinge obiective comune.

Bibliografie

P.R.E.S.T.O. Instrumente de Susținere a Educației între Egali 142301 – LLP -1 – IT – COMENIUS –CMP Ghid al educației între egali

EDUCATIA ELEVILOR HIPERACTIVI ȘI CU DEFICIT DE ATENȚIE

Prof. inv. primar Muntean Daniela, Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Blaj-Tiur

Este des întâlnită situația în care copiii inteligenți se plictisesc la ore sau se concentrează foarte greu, își caută alte activități și devin astfel elevii-problemă din clasă.

Eticheta științifică pentru aceste simptome este ADHD, Attention-Deficit Hyperactivity Disorder.

Copilul hiperactiv este copilul neastâmpărat, care nu-și găsește locul, copilul aflat în dificultatea de a se focaliza pe sarcinile care i se dau la grădiniță, la școală, acasă. Din fericire însă, această situație poate fi corectată, așa cum se demonstrează în studiul „Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție”, elaborat de Dr. Ștefan Popenici împreună cu Kieran Egan, fondatorul Centrului de Studii în Educație Imaginativă din Canada. Cartea are la bază un proiect derulat în colaborare cu Universitatea din Vancouver și cu școli din sectorul 6, București și propune o alternativă viabilă de tratare a micuților cu ADHD, descriind o nouă modalitate de a-i motiva pe copii în activitățile lor de la școală și de acasă.

Sindromul deficitului de atenție și hiperactivitate – ADHD – a devenit o problemă răspândită tot mai mult în lumea întreagă, dar și în România. Foarte mulți părinți însă refuză să creadă că micuțul lor, atât de inteligent și de bine educat, poate fi hiperactiv. Dar ADHD nu are nicio legătură cu inteligența copilului sau cu proasta educație. Important este că, în cazul în care este alertat de profesori că prichindelul lui nu e atent la ore, nu se poate concentra asupra unei teme sau își pierde rapid interesul și începe să facă trăznăi, părintele trebuie să ia primele măsuri și să consulte un specialist. Numai un psiholog poate pune diagnosticul ADHD, după ce va analiza foarte atent comportamentul copilului și contextul în care apar manifestările de hiperactivitate. De exemplu, dacă micuțul mănâncă dulciuri sau consumă băuturi ce conțin cofeină în cantități mari și la ore nepotrivite, atunci este normal ca el să devină foarte agitat, fără a fi însă ADHD. „ADHD nu este o boală, este o condiție specială pe care o au și foarte mulți adulți, fără a ști că o au: își găsesc greu locul, se joacă mult cu mâinile” susține domnul Ștefan Popenici.

Părinții care au copii cu ADHD sunt sfătuiți să fie răbdători cu micuțul, să nu îl trateze cu violență, oricât de multe necazuri ar provoca. Cu ajutorul specialistului, trebuie să găsească soluția potrivită pentru copilul lor și să urmeze un tratament personalizat. Acest tratament poate fi de două feluri: de tip medicamentos sau bazat pe strategii comportamentale și psihoterapie.

Soluția bazată pe medicamente este cea mai facilă și mai des utilizată, însă aceasta ajută copiii doar pe termen scurt. Pe termen lung nu vindecă, dimpotrivă, creează dependență, de aceea trebuie aplicată numai rar și în cazurile extreme ale ADHD.

În continuare aș dori să mă refer la un copil presupus a fi cu ADHD din școala noastră. S.D avea 6 ani și fiind elev în clasa pregătitoare, la puțin timp după începerea anului școlar, S.D a început să manifeste simptome ale bolii, la momentul respectiv nefiind diagnosticat.

Am dus o muncă sisifică atât cu copilul, cât și cu părinții. Aceștia refuzau să înțeleagă că D. are probleme, punând totul pe seama „moștenirii genetice”. Manifestările copilului au bulversat de multe ori activitatea desfășurată la clasă. Dealtfel copilul este inteligent doar că încercarea mea de a-i ocupa timpul cu activități noi, diversificate, au dat greș de cele mai multe ori, neavând răbdarea și interesul necesar pentru a fi cooptat. Nu era în stare să stea pe scaun la activități, deranja copiii când aceștia își organizau jocuri în grup, lovindu-i sau pur și simplu distrugându-le lucrările efectuate. Urmare a comportamentului său, copiii au început să-i evite compania, să-l izoleze, ceea ce a dus la o și mai mare înverșunare a acestuia împotriva lor.

Datorită insistențelor mele, părinții s-au prezentat cu copilul la specialiști, care nu i-au pus diagnosticul de ADHD. Cu toate acestea, medicii i-au prescris doar tratament medicamentos, care în unele cazuri nu a făcut decât să-l agite și mai tare.

Am lucrat foarte mult cu acest copil, dar din păcate ceea ce lucram eu nu era continuat acasă de părinți, deși deschidere din partea instituției a existat în ceea ce privește instruirea părinților.

Nemaivorbind de faptul că D. avea nevoie de terapie, doresc să menționez măsuri luate de mine, astfel încât copilul să poată fi menținut în colectiv și să-și însușească un minim de cunoștințe și deprinderi necesare în școală.

Astfel au fost stabilite o serie de reguli, care au fost formulate pentru întreaga clasă și care s-au cerut a fi respectate de toți copiii. În formularea regulilor au fost implicați și copiii, evitându-se formulările negative. Regulile au fost aduse atât la cunoștința copiilor, cât și a părinților, cadrele didactice prin comportamentul lor devenind exemple pentru copii. Au fost de asemenea marcate pozitiv urmările regulilor de către copii și progresele celor care au încălcat în trecut regulile.

Regulile au fost afișate și sub formă de imagini sugestive pentru a fi mai accesibile copiilor.

Copilul a participat la drumeții, excursii cu întreaga clasă de elevi unde i s-a „acordat” plăcerea de a sta în fața rândului, făcând în așa fel încât acest lucru să fie perceput ca un atu. Surprinzător era faptul că în aceste excursii era foarte cuminte, cooperant, fără abateri comportamentale. Pentru a-i satisface nevoia de mișcare i-am dat mereu sarcini care să îl solicite intens.

În timpul claselor din ciclul primar am stăpânit acest elev, uneori cu foarte mare greutate, uneori facil. Din păcate, trecând în ciclul gimnazial a avut mereu probleme de agresivitate cu colegii, cu cadrele didactice, a rămas repetent, asta din cauza trecerii de la învățătoare care era permanent lângă el și profesori care se schimbă la fiecare disciplină, fiecare având alt stil de predare și învățare, ceea ce i-a scăzut interesul pentru învățatură neexistând o motivație de a învăța. Le-am recomandat părinților prezentarea la un medic specialist și eventual să ia legătura cu un psiholog specializat în terapie comportamentală care să-i ajute, astfel încât să nu dea peste cap munca cadrelor didactice de-a lungul celor șapte ani de când D. se află în școală.

Ca o concluzie, aș completa prin remarcă potrivit căreia ADHD este una dintre cele mai frecvente probleme de ordin comportamental cu care se confruntă în prezent copiii, fiind marcată o serie de efecte negative provocate de lipsa atenției, impulsivitate și hiperactivitate. Simptomele sale sunt în mod evident în disonanță cu stadiul normal de dezvoltare al copilului și intră frecvent în conflict normele, regulile formale și informale ale culturii școlare, provocând dificultăți în viața cotidiană.

Bibliografie:

- 1.Popenici, Ștefan; Fartușnic, Ciprian; Târnoveau, Nadia, *Managementul clasei pentru elevii cu ADHD*, Editura DPH, București, 2005
- 2.Kieran, Egan, „Educatia elevilor hiperactivi si cu deficit de atentie”-Ghid pentru părinți și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Editura: [Didactica Publishing House](http://www.didactica-publishing-house.ro), 2008
- 3.<http://www.itsybitsy.ro/educatia-elevilor-hiperactivi-si-cu-deficit-de-atentie/>
- 4.<https://edict.ro/copilul-cu-adhd-si-mediul-scolar/>

CERC DE TEATRU „SĂ JUCĂM VIAȚA PE SCENA EDUCAȚIEI” - REALIZAT ÎN CADRUL PROIECTULUI DE MOBILITATE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘCOLARE ERASMUS + KA1

Profesor inv. primar Presecan Sabina Adriana, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

„... teatrul este o formă de cunoaștere, trebuie și poate să fie un mijloc de transformare a societății. Teatrul ne poate ajuta să ne construim viitorul, nu doar să îl așteptăm.”

AUGUSTO BOAL

ARGUMENT

Educația prin teatru este o activitate utilizată în programele și proiectele de educație pentru elevi, tineri și adulți. Avantajele educației prin teatru vizează trei aspecte ale personalității elevilor:

social, individual și lingvistic. Ea urmărește transformarea elevului nu neapărat într-un mic actor, ci într-un bun spectator, însuflându-i dragoste pentru scenă, pentru ceea ce se întâmplă în spatele scenei, respectul pentru actor, dragostea pentru teatru.

Cercul de teatru contribuie la descoperirea și stimularea talentelor și aptitudinilor elevilor, cultivă interesul și pasiunea pentru teatru, pentru anumite activități cu caracter aplicativ, educă elevii pentru utilizarea eficientă a timpului liber, îi inițiază în sarcini de muncă și responsabilități, dezvoltă imaginația creatoare și sensibilitatea, inițiativa și independența în acțiune, satisfăcând nevoia de activitate și tendința de autoafirmare, stabilind relații mai apropiate între conducătorul de cerc și elev.

Cercul de teatru propus pregătește genuri diferite de spectacol: recitaluri de poezie, dramatizări, spectacole de teatru, montaje de versuri, procese literare. În cadrul activităților cercului de teatru nu se organizează numai interpretare, ci și crearea de texte dramatice. Elevul este pus în situația de a participa la elaborarea textului și la reprezentarea scenică a acestuia, el fiind în același timp autor și interpret. Prin activitatea dramatică se realizează creșterea stimei de sine, elevul devenind conștient de forța lui creatoare.

SCOPUL: Dezvoltarea competențelor de liberă exprimare și manifestare artistică.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare orală, a abilităților expresive;
- ✓ Explorarea comportamentelor, gândurilor, atitudinilor în situații fictive;
- ✓ Dezvoltarea gândirii deschise, creative, obiective;
- ✓ Manifestarea flexibilității în cadrul schimbului de idei în diferite situații de comunicare;

GRUPUL ȚINTĂ: elevi ai Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir și ai Școlii Gimnaziale „Ioan Mihu” Vinerea

DURATA: An școlar 2019-2020

OPORTUNITĂȚI ÎN DESFĂȘURAREA PROIECTULUI

- ✓ Dorința copiilor de a se exprima prin intermediul rolului și a metodelor dramatice;
- ✓ Impactul puternic pe care îl are acest tip de activitate asupra personalității elevului;
- ✓ Familiarizarea cu elemente specifice metodelor dramatice și ale artei spectacolului teatral: regie, joc actoricesc, scenografie, lumină, sonorizare;
- ✓ Realizarea unor genuri diferite de spectacol: recitaluri de poezie, montaje de versuri, spectacole de teatru.

RISCURI ÎN DERULAREA PROIECTULUI

- ✓ Riscul aglomerării și suprasolicitării elevilor;
- ✓ Riscul lipsei fondurilor necesare dotării spațiului pentru repetiții cu cele necesare confecționării costumelor/ recuzitei.

PROGRAM DE LUCRU: 4 ore / lună

RESURSE UMANE:

- ✓ Elevii înscriși la activitățile cercului;
- ✓ Profesioniști din domeniul teatrului, invitați la ședințele cercului;
- ✓ Profesori și elevi dispuși să colaboreze voluntar;

RESURSE MATERIALE:

- ✓ sala de repetiții;
- ✓ recuzită din donații sau confecționată de membrii cercului;
- ✓ costume;
- ✓ cameră video/foto;
- ✓ laptop și conexiune la internet;
- ✓ imprimantă, hârtie pentru scenarii, diplome, fotografii;

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- ✓ fotografii, înregistrări video, album;
- ✓ participarea la serbările școlare;
- ✓ participarea la evenimentele culturale din cadrul comunității.

PROIECTUL – METODĂ COMPLEMENTARĂ DE EVALUARE

Prof. învă. primar Szilagyi -Tomoiu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

Pe lângă metodele deja clasice de evaluare se pot identifica o serie de noi metode numite complementare sau alternative. „Caracterul complementar implică faptul că acestea completează arsenalul instrumental tradițional (metode orale, scrise, practice) și că se pot utiliza simultan în procesul evaluativ. Caracterul alternativ presupune o înlocuire cvasitotală a metodelor clasice cu cele moderne, ceea ce, deocamdată, nu este oportun și nu se poate generaliza” (C. Cucuș, 2014). Se recomandă astfel o împletire funcțională, o complementare fructuoasă, optimă, a celor două tendințe, și nu o folosire unilaterală, exclusivă, concurențială a acestora.

Diversificarea metodelor de evaluare a devenit o necesitate obiectivă, având în vedere faptul că în complexul proces de instruire / autoinstruire, există o gamă largă de obiective ce nu pot fi evaluate holistic. Metodele complementare de evaluare vizează, alături de obiectivele din domeniul cognitiv, urmărirea realizării unor obiective afective, atitudinale și comportamentale.

Metodele și tehnicile alternative de evaluare au multiple valențe formative care le recomandă ca modalități adecvate de optimizare a practicilor evaluative, fiind susceptibile, în primul rând, să faciliteze coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate.

Proiectul reprezintă o metodă care se evidențiază prin complexitatea cunoștințelor, capacităților și competențelor pe care le solicită și le pune în acțiune. Este o metodă de evaluare, individuală sau de grup care îmbină elementele de evaluare formativă cu cele de evaluare sumativă. Elaborarea proiectului necesită o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni) și poate fi sarcină de lucru individuală sau de grup.

În utilizarea acestei metode se parcurg mai multe etape:

1. Stabilirea temei proiectului (pot fi implicați și elevii, dacă le este deja familiar acest tip de activitate);
2. Stabilirea și precizarea perioadei de realizare a proiectului;
3. Familiarizarea elevilor cu exigențele specifice elaborării unui proiect;
4. Planificarea activității (individuale sau de grup):
 - formularea obiectivelor proiectului;
 - constituirea grupelor de elevi (dacă este cazul);
 - distribuirea/alegerea subiectului de către fiecare elev/grup de elevi;
 - distribuirea/asumarea responsabilităților de către fiecare membru al grupului;
 - identificarea surselor de documentare.
5. Desfășurarea cercetării/colectarea datelor;
6. Realizarea produselor/materialelor;
7. Prezentarea rezultatelor obținute/proiectului;
8. Evaluarea proiectului.

Este indicat ca profesorul să le recomande elevilor ca în realizarea proiectului să respecte următoarea *structură*:

- a. Pagina de titlu (include tema proiectului, numele autorului/autorilor, școala, clasa, perioada de realizare);
- b. Cuprinsul (se precizează titlurile capitolelor și subcapitolelor, dacă este cazul);
- c. Introducerea (se fac referiri la importanța temei, cadrul conceptual și metodologic);
- d. Dezvoltarea elementelor de conținut prezentate în cuprins;
- e. Concluzii;
- f. Bibliografie*;
- g. Anexe.

Pe parcursul realizării proiectului, cadrul didactic oferă suport și consultații elevilor în desfășurarea cercetării, în colectarea datelor necesare și poate efectua evaluări parțiale.

Evaluarea proiectului implică atât raportarea la calitatea produsului, cât și la calitatea procesului, a activității elevului. În acest sens, este necesar ca profesorul să formuleze criterii clare, susceptibile de a asigura o evaluare obiectivă, și să le comunice elevilor.

În evaluarea unui proiect se ține seama de structurarea conținutului; activitatea individuală realizată de către elev; rezultate, concluzii, observații; aprecierea succesului proiectului, în termeni de eficiență, validitate, aplicabilitate; prezentarea proiectului (calitatea comunicării, claritate, coerență, capacitate de sinteză etc.); relevanța proiectului (utilitate, conexiuni interdisciplinare etc.).

Titluri posibile de proiecte pentru învățământul primar:

- Toamna mândră și bogată
- Sărbătorile copilăriei
- Lumea necuvântătoarelor
- Zile de vară
- Români cu care ne mândrim
- Bucuriile iernii
- Eminescu – Luceafărul poeziei românești
- Creangă, o poveste!

Structura unui proiect – „Creangă, o poveste!”

Pagina de titlu

Titlul proiectului: Creangă, o poveste!

Școala...

Perioada în care se va realiza proiectul: ...

Disciplina: Limba și literatura română

Clasa a IV-a

Componența echipei: ...

Cuprins

- ✓ Date biografice despre autor
- ✓ Citate cu aprecieri ale unor autori despre Creangă și opera sa
- ✓ Opere reprezentative
- ✓ Fragmente și citate din opere
- ✓ Fișe de lectură
- ✓ Ilustrarea prin pictură / desen a unor scene din operele lui Creangă
- ✓ Eseu structurat – urmărirea comportamentului personajului Nică din volumul „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, schimbarea modului de manifestare a personajului Nică, în concordanță cu normele moral-civice.
- ✓ Eseu liber, tip interviu: „De vorbă cu Nică”, în care elevii să valorifice informațiile culese.
- ✓ Dezvoltarea elementelor de conținut din cuprins
- ✓ Concluzii / Impresii
- ✓ Recomandări de lectură
- ✓ Bibliografie*
- ✓ Anexe

Printr-o evaluare formativă, utilizând strategii variate de evaluare, prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele complementare se urmărește încurajarea și sprijinirea elevului în procesul de învățare și nu penalizarea acestuia în raport cu lipsurile sale. Acest demers îi permite elevului să participe în mod activ la propria formare prin faptul că se implică, vizualizează și conștientizează întregul său parcurs, progresul realizat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, M. (coord.), (2004), *Evaluarea în învățământul primar. Aplicații practice*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004
2. Cucoș, C. (2014), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași

3. Molan, V. (2010), *Didactica disciplinei, „Limba și literatura română în învățământul primar”*, Editura Miniped, București
4. Voiculescu, E., Voiculescu, F. (2009), *Teoria și practica evaluării școlare*, Editura Aeternitas, Alba Iulia

COMUNICAREA CHIMICĂ ȘI MODALITĂȚI DE REALIZARE ÎN LUMEA VIE(I)

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

În lumea vie comunicarea și formele de comunicare îmbracă cele mai variate forme, dar în această formă de interacțiune există mereu două componente și anume: emițătorul și receptorul. Elementele de legătură dintre cele două componente sunt reprezentate în lumea vie de feromoni. Termenul „feromon” a fost introdus de Karlson, Luscher și A. Butenandt definind o categorie largă de substanțe chimice secretate de glandele unui organism la exteriorul corpului și care sunt recepționate de un alt individ din aceeași specie prin intermediul unor chemoreceptori specializați, provocând și întreținând acte comportamentale specifice, sau frânând, accelerând procese fiziologice.

În funcție de răspunsul pe care îl declanșează feromonii „emițătorului” în organismul „receptorului” întâlnim două categorii mari de astfel de substanțe și anume :

- a) Feromoni de acțiune care odată recepționați determină la nivelul organismelor receptoare modificări de natură comportamentală, împărțiți în mai multe categorii:

- feromoni sexuali (fig.1) cu rol în medierea unor acte comportamentale de ordin sexual la indivizii capabili de reproducere, prezenți la crustacee, insecte, pești, amfibieni, reptile și mamifere. Și aceștia se împart la rândul lor în mai multe categorii cum ar fi atractanții sexuali, afrodisiaci și repelenții sexuali.

- feromoni de marcaj, feromoni cu ajutorul cărora insectele sociale marchează teritoriul în vederea deplasării coloniei spre adăpost sau spre o viitoare sursă de hrană.

- feromoni de alarmare, sunt eliberați de indivizii aflați în primejdie, care acționează asupra indivizilor din aceeași specie în vederea apărării sau dimpotrivă a luptei împotriva dușmanilor.

- feromoni de ovipoziție, asigură găsirea unei locații propice de depunere a ouălor, loc în care viitoarele larve au condiții bune pentru dezvoltare , dar în același timp datorită unor situații nefavorabile pot inhiba ovipoziția.

- feromoni de recunoaștere, sunt prezenți la toate speciile de insecte sociale, asigură recunoașterea cuibului și ai membrilor unei colonii.

- feromoni de termoreglare a ambianței din cuiburi, prezenți la unele insecte sociale, cu rol în reglarea temperaturii în stupi, cuiburi.

- b) Feromoni de dezvoltare care determină în organismele receptoare modificări în sfera generală a procesului de dezvoltare sau a metabolismului general, aici fiind incluși feromonii care reglează raporturile dintre indivizii unei colonii sociale de animale. Cel mai tipic exemplu îl constituie feromonii glandei mandibulare a mătcii albinelor care fiind lins de lucrătoare determină oprirea dezvoltării ovarelor acestora.

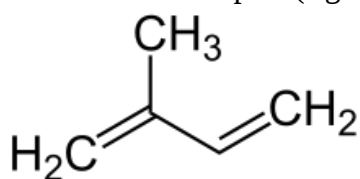
Feromoni sexuali (fig.1)

Pheromones in Animals

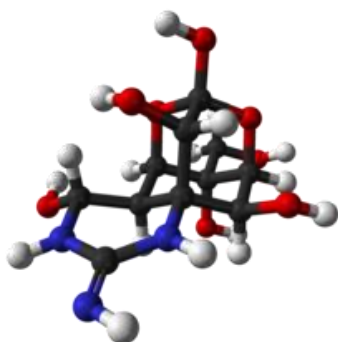
Din punct de vedere chimic structura acestora este foarte diferită, aparținând la numeroase clase de compuși, de exemplu acetati ai alcoolilor liniari cu una sau mai multe legături, alcooli sau aldehide, compuși aromatici cu structură simplă-alcool benzilic, aldehide alifatice, alcooli acizi, cetone și nu în ultimul rând compuși terpenici formați prin metabolizarea unor terpene (fig.2). La vertebrate natura chimică a feromonilor este mai puțin cunoscută, unii cercetători au identificat în apa bazinelor experimentale flavine, aminoacizi dintre care unele îndeplinesc funcția de feromoni.

Structura unei terpene(fig.2)

La unii amfibieni cum ar fi Salamandra sau identificat feromoni de alarmă, avertizare cu un efect puternic repulsiv, de exemplu tetrodotoxina (fig.3).

Tetordoxina -structură spațială-fig. 3

La mamifere structura feromonilor este mult mai complex, din secrețiile glandelor tarsale și metatarsale ale unor cervide s-a izolat un hormon cu rol în recunoașterea individual. La vulpe (fam.Canidae), glandele anale conțin un număr de aproximativ 12 compuși volatili, cunoscuți în mică măsură. Acești feromoni au rol deosebit ca și mesageri în comunicarea intraspecifică și de asemenea au un rol deosebit în inducerea unor manifestări etologice corespunzătoare în cursul activității biologice.

Bibliografie selectivă:

- 1.Borden, J., H., McLean, J.,A.,1980: Pheromone-based supression of ambrosia beetles in industrial timber processing areas. In: International Colloquium on Management of Insect Pests with Semiochemicals. Ed.By Mitchell, E. R. New York: Plenum Press, 133–154.
2. Byers, J., A., 2004: Chemical ecology of bark beetles in a complex olfactory landscape. In: Bark and Wood Boring Insects in Living Trees in Europe, a Synthesis. Lieutier, F., Day, K.R., Battisti, A., Gregoire, J.C.,Evans, H.F. (Eds.). Dordrecht. Kluwer Academic Publishers, p. 89-134
- 3.Campbell, S., A., Borden, J., H., 2006: Integration of visual and olfactory cues of hosts and non-hosts by three bark beetles (Coleoptera: Scolytidae). Ecological Entomology 31: 437–449.
4. Duduman, M.,-L., 2009: Cercetări privind răspunsul adulților de *Ips typographus* L. și *Hylobius abietis* L. la diverse combinații de atractanți sintetici. Teza de doctorat, Universitatea Transilvania, Brașov, 129 p.

5. Năstăsescu Gh., Funcția de comunicare la animale, Natura, supliment pentru profesori și elevi, București, 1985
6. Marcu, O., Simin, D., 1995: Entomologie forestieră. Editura Ceres, București, 284 p.
7. Rudinsky, J., A., Furniss, M., M., Kline, L., N., Schmitz, R., F., 1972: Attraction and repression of *Dendroctonus pseudotsugae* (Coleoptera: Scolytidae) by three synthetic pheromones in traps in Oregon and Idaho. Can.Entomol. 104: 815-822.
8. Schlyter, F., Birgersson, G., Leufven, A., 1989: Inhibition of attraction to aggregation pheromone by verbenone and ipsenol. Journal of Chemical Ecology, 15(8): 2263-2277.
9. www.wikipedia.ro

ACTIVITATE INTEGRATĂ - „PRIETENII PĂDURII”

*Prof. învățământ preșcolar Balea Livia-Valentina,
Școala Gimnazială Avram Iancu Abrud*

Grupa: mare

Tema anuală de studiu: „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

Tema proiectului tematic: „Prietenii fără grai”

Subtema: „În pădure-Animale sălbatice”

Tema activității: „Prietenii pădurii”

Categoria de activitate: Activitate integrată

Domenii integrate: Limbă și comunicare „Mănușa!” - povestea educatoarei; Cunoașterea mediului - ”Ce știi despre...?” (animalele din poveste) - Metoda Piramidei și Metoda Adevărat sau Fals

Tipul activității: Verificare și sistematizare de cunoștințe

Forma de organizare: frontal, individual, pe grupuri mici

Scopul activității: Verificarea și sistematizarea cunoștințelor referitoare la animalele sălbatice și formarea deprinderii de a se exprima în propoziții corect formulate din punct de vedere gramatical; Consolidarea unor activități practice specifice vârstei.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- Să asculte cu atenție povestea, urmărind simultan imaginile prezentate;
- Să răspundă la întrebări pe baza conținutului poveștii;
- Să stabilească ordinea momentelor principale din poveste, folosind jucăriile din pluș puse la dispoziție;
- Să se exprime corect în propoziții din punct de vedere gramatical;
- Să recunoască și să denumească animalele sălbatice;
- Să descrie caracteristici ale animalelor sălbatice (mediul de viață, hrană, părțile corpului, foloase, pagube etc.)
- Să grupeze corect jetoanele pe piramidă;
- Să așeze corect jetoanele pe mănuși, identificând care sunt false și care sunt adevărate;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee didactice: conversația, povestirea, explicația, observația, Piramida, Adevărat sau Fals, demonstrația, expunerea, problematizarea, exercițiul;

Mijloace de învățământ:

- planșe cu imagini din povestea “Mănușa”;
- mănușă croșetată, precum cea din poveste;
- animalele de pluș din poveste;
- piramidă;
- jetoane cu imagini;
- 2 mănuși (una albă și una roșie) pentru metoda A/F
- foaie flipchart

Desfășurarea activității

EVENIMENTUL DIDACTIC	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
1.MOMENT ORGANIZATORIC	-Se creează condiții ergonomice pentru desfășurarea activităților: aerisirea și pregătirea sălii de grupă pentru activitate, aranjarea mobilierului, stabilirea liniștii și asigurarea unei atmosfere propice pentru buna desfășurare a activității.	Conversația	Observarea interesului și comportamentului copiilor
2.CAPTAREA ATENȚIEI	-Haideți să vedem ce se află pe măsută! (o cutie a misterelor); Copiii trebuie să bage mâna prin gaură, să pipăie și să spună ce au descoperit. -De ce credeți că ați găsit o mânășă mare, albă, croșetată, în cutia misterelor?	Elementul surpriză Conversația Observația	Sesizarea atenției copiilor
3. ANUNȚAREA TEMEI	Ei bine, pentru că știu că vouă vă plac foarte mult poveștile, astăzi, o să vă spun o poveste tare frumoasă, care se numește "Mânășă".	Explicația Conversația	Observarea comportamentului verbal și nonverbal al copiilor
4.DIRIJAREA ACTIVITĂȚII	Prezentarea conținutului povestirii: -Se va prezenta conținutul povestirii cât mai expresiv, folosind mimica și gestică corespunzătoare. Vocea și tonul trebuie să fie potrivite cu importanța faptelor povestite. Conținutul povestirii va fi expus urmărindu-se succesiunea evenimentelor. -Pe parcursului expunerii conținutului se vor prezenta imaginile și se vor explica cuvintele noi, alăturând un sinonim sau o sintagma lămuritoare. -Copiii vor fi întrebați ce cred că se întâmplă mai departe în poveste; Fixarea conținutului povestirii: Li se vor adresa copiilor câteva întrebări: -V-a plăcut povestea? -Cum s-a numit povestea? Despre ce este vorba în poveste? -Ce-și dorea Nicușor? -De ce nu vroia bunică lui să-i croșeteze mânăși albe? -Unde și-a pierdut Nicușor mânășa? -Cine a găsit primul..., al doilea...etc, mânășa? (copii vor alege animăluțele de pluș din poveste și le vor băga în mânășă în ordine) -Cum se termină povestea? -Mai arăta la fel mânășa lui Nicușor cu cea pierdută? De ce? -Ce anotimp credeți că era în povestea noastră? -Cu ce ne îmbrăcăm iarna? Voi aveți mânăși? Le cumpărați sau vi le croșetează mămicile și bunicile voastre? -Vouă vă place iarna? De ce? -Știți vreun cântec despre iarnă? -Ce animale sunt cele din poveste? În ce mediu trăiesc ele?	Observația Povestirea educatoarei Conversația Expunerea Planșe cu imagini din poveste Metoda predicției pe baza unui text Problematizarea Observația Conversația Piramida	Observarea comportamentului verbal și nonverbal al copiilor Evaluare orală Individuală Aplauze Aprecieri verbale frontale și individuale
5.OBTINEREA PERFORMANȚE I	-Acum vreau să vad ce cunoștiințe aveți voi despre animalele din poveste, dar și despre alte animale care trăiesc în alte medii de viață.		

	-Pentru asta haideți să vedem ce descoperim pe masa aceasta! (o piramidă și mai multe jetoane) 1. Alegeți 4 jetoane cu animale sălbatice din țara noastră, care trăiesc în mediul terestru și care apar în poveste! (vulpe, urs, bursuc, arici) 2. Alegeți 3 jetoane cu animale care trăiesc în mediul aerian, din țara noastră! (pește, căluț de mare, pisică de mare). Apare vreun animal din mediul acvatic în poveste? 3. Alegeți 2 jetoane cu animale din mediul aerian, care rămân iarna la noi în țară! (cioara, vrabia). Apare vreun animal din mediul aerian în poveste? 4. Alege un jeton cu un animal care trăiește în mediul subteran și care apare în poveste! (cârțița) -Ce am realizat prin așezarea corectă a jetoanelor?	Problematizarea	Corectarea eventualelor greșeli
6. EVALUAREA PERFORMANTELOR	-Cu ajutorul tehnicii Adevărat/Fals se va realiza această parte a activității. Ea constă în următoarele: pe un panou împărțit în două pe verticală se află două mânuși, una albă pentru adevărat și una roșie pentru fals. Sarcina copiilor este aceea de a lipi la Adevărat jetonul care este corect din punct de vedere al conținutului, și la Fals jetonul care nu corespunde (ex. Pe un jeton va fi imaginea unui arici cu blană sau o vulpe care mănâncă pui). Imaginile de pe jetoane vor fi reprezentate de animalele din poveste, hrana lor și modificări de înfățișare.	Metoda adevărat sau fals	Aprecieri verbale frontale și individuale Corectarea eventualelor greșeli
7. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	-Despre ce am vorbit la activitate? -Unde trăiesc animalele sălbatice? -În încheiere, copiii vor fi apreciați pentru modul în care s-au implicat în activitate și vor fi recompensați.	Conversația Explicația	Aprecieri individuale și colective

METODA PIRAMIDEI

METODA ADEVĂRAT SAU FALS

STUDIUL- INTERVENȚIA CADRULUI DIDACTIC ÎN VIAȚA SOCIALĂ A CLASEI

Înv. Marc Aurica, Școala Gimnazială Cîmpeni

Existența umană ar fi greu de conceput în afara relațiilor sociale, variate, multiforme și care acționează în planuri diferite.

Copilul stabilește relații interpersonale încă din fragedă copilărie, cu mama, cu familia sa, în timp ce pe măsura dezvoltării sale procesul de socializare se amplifică. Și în condițiile vieții școlare, elevul nu trăiește izolat, ci într-un angrenaj social, viața sa afectivă, activitatea intelectuale și nu mai puțin cea profesională desfășurându-se în interiorul și în interdependență cu mediul socio-școlar înconjurător sau în condițiile date de acesta. Relațiile copilului cu grupurile sociale în care se va integra de-a lungul existenței sale (în cazul nostru clasa de elevi) vor avea o importanță deosebită, atât asupra evoluției sale, ca persoană în permanentă devenire, cât și asupra randamentului activității desfășurate (în cazul de față, învățarea).

Îndeplinirea unor sarcini sau activități comune determină între membrii grupului respectiv relații funcționale de interdependență, în vederea atingerii scopului comun propus. Pe de altă parte, pe lângă relațiile legate strict de natura obligațiilor sau a activităților, viața în grup comportă totdeauna și aspecte emoțional-afective, precum și momente de tensiune și conflict. Astfel, clasa de elevi apare ca o reuniune de indivizi cu personalitate proprie, angajați în activități cu scopuri comune și care dezvoltă în interiorul său o întreagă rețea de simpatii, antipatii și raporturi de indiferență care odată conturate, exercită o influență puternică asupra vieții colective.

În orice colectiv, cum ar fi și clasa de elevi, se stabilesc și relații de intercunoaștere care derivă din nevoia psihologică de a dispune de unele informații cu privire la celălalt, la felul lui de a fi, la personalitatea acestuia. Cu cât informațiile de care dispune un cadru didactic la un moment dat despre elevii săi și, un anumit elev despre ceilalți colegi, sunt foarte diverse și consistente, cu atât universul dinamic al interacțiunilor respective este mai viguros. Când informațiile sunt mai limitate, șansele instaurării neîncrederii și a suspiciunii între parteneri sunt mai ridicate.

Un aspect fundamental al relaționării în clasa de elevi îl constituie interacțiunea pe verticală, profesor - elev, care influențează în mod hotărâtor atmosfera din clasă, cadrul didactic fiind acela care contribuie la augmentarea coeziunii sau care, dimpotrivă, prin atitudinile sale duce la dezbinarea, fragmentarea grupului clasă. Relația profesor-elev nu mai poate fi concepută ca o relație de dependență a elevului de profesor sau ca o relație de comunicare abstractă. Mult discutata autoritate a profesorului nu se reduce la posesia cunoștințelor de specialitate, ci derivă și din capacitatea acestuia de a alterna strategiile didactice adaptându-le situațiilor educaționale, de a repartiza responsabilități elevilor, (apelând chiar și la delegare), de a mobiliza elevii la cooperare în grup, de a valorifica valențele relației profesor-elev în sensul unui dialog real.

În clasa de elevi se desfășoară astfel un amplu proces de influență educațională care este definit în majoritatea lucrărilor de specialitate ca „acțiune educațională organizată și structurată, exercitată asupra unei persoane - elev - în vederea construirii, formării sau schimbării unor comportamente, atitudini, etc.” (Ullich, Dieter, 1995, „Padagogische Interaktion”, Beltz Verlag, Weinheim und Basel, 1995). Din punctul de vedere al managementului clasei de elevi însă, procesul de influență educațională poate fi analizat din două perspective diferite:

- influența personală a profesorului atât ca lider cât și ca factor exterior;
- influența de grup guvernată aparent de factori formali sau nonformali;

Otilia Ivănescu, arată în, „Clasa de elevi - aspecte sociorelaționale” - Universitatea din București, Master Consiliere 1998, că influența personală a profesorului asupra clasei de elevi este cunoscută și descrisă în general ca fiind o „capacitate de a afecta comportamentul altor persoane, în speță al elevilor; în aproape fiecare moment profesorul inițiază acțiuni prin care afectează

comportamentul elevilor”, spre exemplu, le poate cere să fie atenți, să îndeplinească anumite sarcini, etc., iar elevii le fac bine dacă influența profesorului este foarte mare.

Se poate vorbi de patru condiții sau factori ce modelează influența educațională:

- relația afectivă stabilită între elevi și profesor;
- percepția elevului asupra profesorului;
- folosirea în exces a influenței;
- gradul de individualizare al strategiilor de lucru utilizată de către profesor.

Relația afectivă existentă între elevi și profesor, poate avea o influență pozitivă sau negativă asupra relațiilor sociale stabilite la acest nivel; în general, dacă există o relație afectivă de natură pozitivă, acest fapt va determina adoptarea de către elevi a celor mai multe dintre atitudinile profesorului, putând duce chiar la formarea anumitor tipuri de abilități, iar dacă există o relație afectivă negativă se pot constata reacții de respingere din partea elevilor, înmulțirea atitudinilor „originale”, consolidarea lipsurilor și defectelor, scăderea ratei de învățare. Acest tip de relație afectivă stabilită între elevi și profesor este independentă de competențele profesionale ale acestuia.

Percepția interpersonală profesor-elev se referă în special la cunoștințele, competența și statutul profesorului; modul în care sunt percepute toate acestea de către elevi determină influența profesorului asupra clasei. Dacă toate acestea sunt percepute ca atare și solicitate de către elevi, este evident că se oferă spațiu de creștere a influenței acestuia. În caz contrar, există situațiile tipice când elevii se plâng în privința diverselor sarcini solicitate de către profesor.

Folosirea în exces a influenței de către profesor duce la crearea impresiei că toate sarcinile cerute sunt plictisitoare, profesorul motivând cerința respectivă numai prin influența personală. Este deci indicat să fie date sarcini ce sunt predominant motivate intrinsec.

Gradul de individualizare a strategiilor de intervenție ale cadrului didactic oferă acestuia posibilitatea de a-și arăta respectul față de personalitatea fiecărui elev și creează șansele intensificării motivației intrinseci, iar la nivelul relațiilor de grup se pot realiza cu timpul anumite nuclee în jurul unor lideri. În individualizare fiecare face un lucru diferit, potrivit cunoștințelor și aptitudinilor sale și determină modul în care elevii maximizează pedepsele sau recompensele.

Important de menționat la nivelul dinamicii și procesualității relațiilor interpersonale, este faptul că influența educațională poate funcționa ca și criteriu de analiză a interacțiunilor din clasa de elevi (Ullich, 1995):

- *relații de cooperare*: bazate pe coordonarea eforturilor în vederea realizării unui efectiv comun;

- *relații de competiție*: bazate pe rivalitatea partenerilor în atingerea unei ținte individuale;

- *relații de conflict*: bazate pe opoziția mutuală a partenerilor raportată la un scop indivizibil;

Toate aceste tipuri relaționale propun o reflecție amănunțită asupra relațiilor dintre cooperare și competiție. Competiția poate cauza o ostilitate generală care face ca mulți elevi să fie aspru criticați de ceilalți (poate în speranța de a-și construi propria imagine). Morton Deutsch (1979), a descoperit că în comparație cu clasele cooperante, clasele competitive au o atmosfera ce duce la:

- elevi cu un ridicat nivel al anxietății;
- elevi care se gândesc mai puțin la ei și la munca lor;
- elevi cu atitudini reprobabile față de colegi;
- elevi cu un sentiment de responsabilitate față de ceilalți foarte scăzut.

Deutsch a studiat aceste fenomene, determinând o serie de concluzii importante pentru cadrul didactic: cu cât elevii sunt mai implicați în activități ce necesită cooperarea, cu atât atmosfera generală în clasă va fi mai bună. Un profesor poate avea un avantaj real pe seama competiției din clasa de elevi. Elevii se îndreaptă întotdeauna spre domeniile în care se simt puternici și, în contrast este aproape imposibil să-i motivezi pe domenii ale vieții sociale în clasa în care ei nu se simt competenți.

Există însă și situații în care clasificarea relațiilor interpersonale, punând accent pe aportul *influenței educaționale* în sensul acțiunii mutuale a partenerilor, poate fi realizată în următoarea manieră:

- *relații de acomodare*: partenerii se obișnuiesc, se ajustează unii după ceilalți;

-relații de asimilare :partenerii desfășoară un transfer reciproc de mentalități și puncte de vedere, atitudini și comportamente, până la un nivel la care subiecții pot gândi sau acționa identic;

-relații de stratificare: partenerii se pot structura după o ierarhie ce exploatează statutele deținute de elevi;

-relații de alienare: partenerii, în imposibilitatea de a desfășura interacțiuni reciproce, părăsesc universul clasei, provocând anumite schisme intragrupale.

De foarte multe ori în clasa de elevi are loc o percepere greșită a ideii de competiție, și așa cum arată mulți analiști ai domeniului, (Pages, Derghal, Monteil, etc.), aceasta competiție care exista și care ar trebui să constituie fundalul de aplicare a competențelor dobândite, nu poate funcționa în același timp și ca baza socială pentru formarea acestora. Numai o atenție sporită a cadrului didactic permite eficientizarea intervențiilor în situații percepute ca fiind situații de criză educațională.

Universul relațional al clasei de elevi, analizat din punctul de vedere al influenței educaționale în contextul grupului școlar și abordat, din punct de vedere științific, sub auspiciile managementului clasei de elevi, devine unul dintre subiectele cele mai importante, de a cărui cunoaștere și aplicare depinde succesul demersului educativ al cadrului didactic.

Bibliografie:

1. Collier, G., „*The Management of peer - Group Learning*”, Society For Research Into Higher Education, Surrey, 1983;
2. Ivănescu, O., „*Clasa de elevi - aspecte sociorelaționale*” - Universitatea din București, Master Consiliere 1998;
3. Ullrich, Dieter, „*Padagogische Interaktion*”, Beltz Verlag, Weinheim und Basel, 1995;
4. Romiță Iucu, Managementul clasei de elevi, 2005.